

Hoofdstuk 1 Voor alle ondernemers

1. De werkkostenregeling: de vrije ruimte, een feest

De werkkostenregeling biedt u een vrije ruimte van 1,2% van de fiscale loonsom. Met die vrije ruimte kunt u 'leuke dingen' doen voor uw medewerkers. U kunt hen diverse vergoedingen en verstrekkingen belastingvrij toekennen. Zolang u binnen de vrije ruimte blijft, bent u ter zake geen belasting verschuldigd. Overschrijdt u die vrije ruimte, dan bent u 80% eindheffing verschuldigd over het bedrag van de overschrijding. Maar die schade valt ook nog wel mee (zie de volgende nr. 3). Tegen het einde van het jaar kunt u gaan brainstormen – fantaseren – over de invulling van de resterende vrije ruimte. Wordt het een recht-toe, recht-aan kerstpakket of een vergoeding van verkeersboetes, een kilometervergoeding boven de toelaatbare 19 cent per kilometer, een vergoeding voor het stallen van de auto van de zaak in de privé garage van de werknemer of toch dat exclusieve Armani-kostuum. Keuze te over. Vraag het maar aan uw adviseur.

2. De vrije ruimte: geen kostenaftrekbeperking

De werkkostenregeling biedt een werkgever een grote, maar geen volledig vrije keus om vergoedingen en verstrekkingen onder de vrije ruimte te brengen. De wetgever heeft voor enkele kostensoorten vastgelegd dat er geen keuze is, én het moet gebruikelijk zijn dat een vergoeding of verstrekking onder de vrije ruimte wordt gebracht. Dat gebruikelijkheidscriterium is per 1 januari 2016 aangescherpt (zie ook nr. 4)

Als de werkgever een vergoeding of verstrekking als eindheffingsbestanddeel onder de vrije ruimte heeft aangewezen, is er sprake van loonkosten. Die kosten zijn volledig aftrekbaar op de winst uit onderneming: de kostenaftrekbeperking – voor de kosten van voedsel, drank en genotmiddelen, representatie, daaronder begrepen recepties, feestelijke bijeenkomsten en vermaak - en van congressen, seminars, excursies, studiereizen en dergelijke, inclusief reis- en verblijfkosten – is niet van toepassing.

3. Regel nog snel een onbelaste bonus!

Een werkgever kan zijn werknemers onder de werkkostenregeling een belastingvrije eindejaarsbonus geven in de 1,2% vrije ruimte. Voorwaarde is wel dat die bonus gebruikelijk is: de bonus mag niet (meer dan 30%) afwijken van hetgeen voor die werknemers in die branche gebruikelijk is. Financiën keurt een bonus van niet meer dan € 2.400 per werknemer per jaar in alle gevallen goed, zonder nader bewijs, zonder nadere onderbouwing: een bonus tot dat bedrag per jaar past binnen het gebruikelijkheidscriterium. Wilt u een hogere bonus toepassen, dan moet die gebruikelijk zijn.

U kunt de netto bonus in overleg met uw werknemers uitruilen tegen bruto loon, om zo de wig, het bruto-netto traject in te korten.

4. De werkkostenregeling: van bruto naar netto loon

De werkkostenregeling biedt goede mogelijkheden om het bruto-nettotraject in te korten. Een werkgever kan onder de werkkostenregeling vergoedingen en verstrekkingen voor zijn werknemers aanwijzen als eindheffingsbestanddeel. De werknemer kan deze vergoedingen en verstrekkingen belastingvrij incasseren, de werkgever kan die als loonkosten opvoeren. De werkgever is een eindheffing van 80% verschuldigd indien en voor zover het totaal van de door hem aangewezen vergoedingen en verstrekkingen uitkomt boven de 1,2% van de fiscale loonsom over dat jaar. Die 80%-heffing is hoog, maar veelal toch lager dan het tarief bij een individuele brutering. Als een loonbestanddeel bij de werknemer onder de 52%-heffing valt, komt het individueel gebruteerde tarief voor de werkgever uit op 108,3%. Wordt datzelfde loonbestanddeel boven de vrije ruimte verstrekt, dan kost dat de werkgever 80% belasting.

Bij werknemers die in een lager tarief vallen kan overschrijding van de vrije ruimte voordeliger uitvallen doordat de werkgever over het surplus geen werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd is.

Bij een werknemer die in de 40,4%-schijf valt, kost een beloning van € 100 netto voor de werkgever met de individuele brutering € 168. Als de werkgever over die € 168 brutoloon werknemersverzekeringen verschuldigd is – gezien het arbeidsinkomen van de betreffende werknemer – kost dat nog een 25% extra, ofwel € 42. De totale kosten komen dan uit op $68 + 42 = 110$, ofwel 30 meer dan de 80%-eindheffing bij overschrijding van de vrije ruimte.

De WKR biedt mogelijkheden tot tariefarbitrage: als werkgever kunt u regulier loon 'ombouwen' tot vrijgesteld loon in de vrije ruimte, of tot lager belast loon bij overschrijding van de vrije ruimte. Financiën wil deze mogelijkheden tot tariefarbitrage gaan inperken per 1 januari 2016, door het gebruikelijkheids criterium aan te scherpen.

Als u de werkkostenregeling wilt benutten om het bruto-nettotraject in te korten moet u dat uiteraard in goed overleg met uw medewerkers doen. Het inleveren van brutoloon leidt voor hen tot een lagere grondslag voor de uitkeringen krachtens werknemersverzekeringen en tot een lagere pensioengrondslag. De werknemer moet deze negatieve aspecten meenemen bij de beoordeling of de ruil 'overall' voor hem voordelig is.

5. Gebruikelijkheids criterium WKR aangescherpt

Financiën heeft per 1 januari 2016 het gebruikelijkheids criterium in de werkkostenregeling aanscherpen. Doel van deze maatregel is om de mogelijkheden te verbeteren om tariefarbitrage te bestrijden.

De wettekst luidt nu *'voor zover de omvang van de aangewezen vergoedingen en verstrekkingen niet in belangrijke mate groter is dan de omvang van de vergoedingen en verstrekkingen die in voor het overige overeenkomstige omstandigheden in de regel worden aangewezen'*

In de wettekst staat het *aanwijzen* veel meer centraal. Dat aanwijzen moet gebruikelijk zijn, naast de omvang van de vergoedingen en verstrekkingen.

Bij de toets of voldaan is aan het gebruikelijkheids criterium speelt een aantal factoren een rol. Daarbij gaat het met name om de aard en de omvang van de vergoeding of verstrekking. Ook het totaalbedrag van de voor een werknemer aangewezen vergoedingen en verstrekkingen in een kalenderjaar is van belang. Bij de beoordeling of iets gebruikelijk is, moet een vergelijking worden gemaakt met andere werknemers. Met alle werknemers bij de desbetreffende werkgever, met de collega's in dezelfde functie categorie en vervolgens met werknemers van andere werkgevers, in dezelfde bedrijfssector en daarbuiten. Is die laatste vergelijking niet mogelijk, dan kan de aanwijzing ook naar redelijkheid worden beoordeeld.

De aanscherping van het gebruikelijkheids criterium maakt het inkorten van het bruto-nettotraject een stuk lastiger.

6. Check de resterende ruimte in de vrije ruimte

Hebt u, werkgever, goed zicht op wat er tot dusverre in uw bedrijf in 2016 in de vrije ruimte is geboekt? Is de vrije ruimte volgelopen, of heeft u nog ruimte voor een vrije bonus, een aanvullende kilometervergoeding of een ander welkom eindejaarsgeschenk voor een of meer van uw medewerkers? U hoeft pas in januari 2017 af te rekenen bij de laatste aangifte loonheffing over 2016 maar een quick scan nog dit jaar kan u fiscaal voordeel opleveren. U kunt zo nodig nog bijsturen. Check ook of u voldoet aan de verplichting om vergoedingen en verstrekkingen in de vrije ruimte en onder de gerichte vrijstellingen aan te wijzen.

7. Leg vast welke kosten intermediaire kosten zijn

Intermediaire kosten zijn bedrijfskosten die de werknemer namens zijn werkgever maakt. Het initiatief tot het maken van deze kosten ligt bij de werkgever, de werknemer doet die uitgaven – hij schiet de betaling ervan voor – in opdracht of op verzoek van de werkgever.

- Van intermediaire kosten is sprake bij:
- aanschafkosten van zaken die tot het vermogen van de werkgever gaan behoren;
- kosten voor zaken die van de werkgever zijn (en die aan de werknemer ter beschikking zijn gesteld);
- kosten die specifiek samenhangen met de bedrijfsvoering (en dus niet specifiek met het functioneren van de werknemer).

Bij intermediaire kosten kan gedacht worden aan de werknemer die zijn auto van de zaak voltankt, zelf afrekent en vervolgens de benzine bij zijn werkgever declareert. Of aan de werknemer die op dienstreis moet overnachten en de hotelkosten voorschiet. Of als de werknemer uit eten gaat met een zakenrelatie en de rekening betaalt; in dat geval zijn de intermediaire kosten wel beperkt tot het gedeelte van de nota dat betrekking heeft op de consumpties van de zakelijke relatie.

De intermediaire kosten zijn onder de werkkostenregeling nog belangrijker: als de werkgever kosten van de werknemer als intermediaire kosten aanvaardt, gaat die vergoeding – beter een terugbetaling – niet ten koste van de vrije ruimte van 1,2% in 2016.

De werkgever kan het ‘bewijs’ dat er sprake is van intermediaire kosten aansturen door vast te leggen welke kosten hij aanvaardt als intermediaire kosten én desgewenst zijn werknemer voorzien van een companycreditcard om de intermediaire kosten direct ten laste van een bedrijfsrekening te betalen. Dga’s maken veel intermediaire kosten.

Intermediaire kosten kunnen desgewenst ook in een vaste kostenvergoeding worden meegenomen.

8. De WKR: vrije loonbestanddelen aanwijzen

Als werkgever moet u onder de werkkostenregeling alle loonbestanddelen die u belastingvrij aan uw werknemers wilt verstrekken, aanwijzen als eindheffingsloon.

Die aanwijzingsplichting geldt voor de loonbestanddelen die u in de 1,2% vrije ruimte van de WKR wilt verstrekken én voor de gerichte vrijstellingen.

De eindheffingsloonbestanddelen in de vrije ruimte kunt u – zo vermeldt de site van de Belastingdienst – op collectief niveau aanwijzen, voor alle betrokken werknemers gezamenlijk.

De aanwijzing van de gerichte vrijstellingen moet individueel, per werknemer plaatsvinden.

Vergeet u niet om de vrije loonbestanddelen en gerichte vrijstellingen in 2016 nog dit jaar, vóór 31 december aan te wijzen? Als de fiscus in 2017 of later niet-aangewezen loonbestanddelen constateert, vormen die per definitie werknemersloon en dat is vol belast.

9. Gerichte vrijstellingen: volledig benutten!

De wet somt onder de werkkostenregeling diverse gerichte vrijstellingen op, dat zijn vergoedingen en verstrekkingen die belastingvrij kunnen worden verstrekt. Deze gerichte vrijstellingen vormen (goeddeels) een voortzetting van diverse regelingen die onder de oude wettelijke regeling ook belastingvrije konden worden vergoed. Het betreft de volgende posten:

- Reiskosten voor het werk, te weten een vergoeding van de werkelijke kosten van het openbaar vervoer, taxi, vliegtuig en schip, het vervoer vanwege de werkgever, de vergoeding van € 0,19 per kilometer voor zakelijke ritten met een privéauto én voor het woon-werkverkeer.
- Kosten van tijdelijk verblijf in het kader van het werk. Denk aan de kosten van maaltijden, overnachtingen, maaltijden bij overwerk, maaltijden tijdens dienstreizen, maaltijden met zakelijke relaties (voor zover de kosten betrekking hebben op de werknemer zelf).
- Kosten van cursussen, congressen, seminars, symposia, excursies, studiereizen én outplacement.

- Studiekosten, daaronder begrepen de kosten van vakliteratuur, het volgen van een procedure ter erkenning van verworven competenties en de kosten van een verplichte inschrijving in een beroepsregister.
- Extra kosten van tijdelijk verblijf buiten het land van herkomst in het kader van de dienstbetrekking (de zogenaamde extraterritoriale kosten).
- Kosten van een verhuizing voor het werk tot een maximum van € 7.750, plus de kosten van het overbrengen van de boedel.
- Personeelskorting tot 20% van de winkelwaarde, met een maximum van € 500 per jaar, voor branche-eigenproducten.
- Naar het redelijke oordeel van de werkgever noodzakelijke gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur.
- Vergoedingen en verstrekkingen van arbovoorzieningen en hulpmiddelen die mede op de werkplek gebruikt of verbruikt worden.

10. Is uw iPad wel noodzakelijk?

Een van de opmerkelijkste aanpassingen van de werkkostenregeling (WKR) betreft de invoering van het noodzakelijkheids criterium. Dit criterium geldt uitsluitend voor gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur.

Onder *gereedschappen* vallen alle voorwerpen om iets te maken, te meten of te controleren. Het moet gaan om voorwerpen die naar hun aard meerdere keren gebruikt kunnen worden. De toelichting noemt als voorbeelden een hamer, een kwast, een fototoestel en een naaimachine. Verf, stof, werkkleding en kantoormeubilair kunnen niet als gereedschap worden aangemerkt.

Onder *computers en mobiele communicatiemiddelen* vallen de ict-middelen als laptops, tablets, mobiele telefoons, smartphones, organizers en navigatieapparatuur. Ook de direct daarmee samenhangende vergoedingen en verstrekkingen – zoals een 4G-kaartje of een dongel – kunnen onder het noodzakelijkheids criterium vallen. Dat kan ook gelden voor een vergoeding voor de kosten van internet thuis.

De werkgever moet het verstrekken, vergoeden of ter beschikking stellen van gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen enz. noodzakelijk vinden. Dat vergt een *geobjectiveerde* noodzaak. Het moet gaan om voorzieningen die voor de werknemer ‘zonder meer nodig zijn’ om zijn werk goed te kunnen doen. Dat gaat verder dan een behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking; zaken die slechts bijdragen aan een goede beroepsuitoefening zijn kennelijk niet noodzakelijk. De wetgever onderstreept de vereiste absolute noodzaak met de (wettelijke) verplichting van de werknemer om de voorziening – bijvoorbeeld een laptop – aan de werkgever terug te geven of de restwaarde daarvan te vergoeden, bij het einde van de dienstbetrekking, bij een functiewisseling of enige andere situatie waardoor die voorziening niet langer noodzakelijk is.

Het noodzakelijkheids criterium valt niet te combineren met het belonen à la carte: als de werknemer zelf mag kiezen voor een bepaalde voorziening voor zijn werk, is die voorziening niet noodzakelijk.

De bewijslast of een voorziening al dan niet noodzakelijk is, is bij wet geregeld. Als de werkgever een vergoeding, verstrekking of terbeschikkingstelling voor zijn werknemers noodzakelijk vindt, en de inspecteur betwist dat, dan moet de inspecteur het tegendeel aannemelijk maken. Maar als de werknemer tevens een bestuurder of commissaris is, dan moet de werkgever aannemelijk maken dat de voorziening noodzakelijk is. Deze antimisbruikbepaling treft met name dga's van een bv. Overleg nog dit jaar hoe in een bedrijfssituatie invulling kan worden gegeven aan het noodzakelijkheids criterium.

11. Een iPad is tóch een computer: check de LB-afdracht!

De Hoge Raad heeft in 2015 definitief beslist dat een iPad een computer is. Met dit arrest komt een einde aan wat inmiddels een achterhoedegevecht is geworden: met de verplichte invoering van de werkkostenregeling per 2015 is het onderscheid tussen computers en mobiele communicatieapparatuur vervallen.

De Hoge Raad heeft beslist dat een iPad/een tablet voor de loonheffingen als een computer behandeld moet worden. Dat betekent dat een werkgever een iPad – tot 2015 – slechts belastingvrij aan zijn werknemers kon verstrekken als die dat apparaat voor 90% of meer zakelijk gebruikten. Bij kwalificatie van de iPad als een telefoon was een belastingvrije verstrekking eerder mogelijk: een zakelijk gebruik van 10% was al voldoende.

Heeft u in het recente verleden uw werknemers belastingvrij een iPad verstrekt? Ga dan na of de loonaangiften op dit punt niet gecorrigeerd moeten worden nu vaststaat dat een belastingvrije verstrekking slechts mogelijk is bij een zakelijk gebruik van 90% of meer. De correctie kan oplopen tot 80% (onder de werkkostenregeling) of 108,3% (onder het overgangsrecht) van de waarde van de iPad. Onder de werkkostenregeling kunnen de iPads mogelijk nog in de vrije ruimte vallen.

12. Regel een personeelsfonds

Hebt u, werkgever, al een personeelsfonds binnen uw bedrijf? Zo'n fonds kan erg nuttig zijn bij de werkkostenregeling. U kunt als werkgever een belastingvrije bijdrage verstrekken aan de kas van het personeelsfonds. Het personeelsfonds is een aantrekkelijk alternatief voor 'leuke dingen voor het personeel' als u de vrije loonruimte van 1,2% van de loonsom al voor andere personeelsvoorzieningen heeft benut.

Als een werkgever de werknemer een geschenk geeft van stel € 100 en dat geschenk past niet meer binnen de vrije ruimte van de werkkostenregeling, dan is de werkgever daarover 80% eindheffing verschuldigd. Het geschenk kost de werkgever dan in totaal € 180, de werknemer houdt netto (het geschenk met een waarde van) € 100 over.

Als de werkgever en de werknemer – binnen de hiervoor genoemde voorwaarden – eerder ieder € 50 hebben bijgedragen aan het personeelsfonds, kan het fonds dat geschenk van € 100 belastingvrij aan de werknemer geven. De werkgever vergoedt de eigen bijdrage van € 50 die de werknemer in het fonds heeft gestort. Als die vergoeding niet meer onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling kan worden gebracht, kost dat de werkgever een eindheffing van 80% van € 50 = € 40. De totale kosten voor de werkgever zijn dan € 140, te weten de eigen bijdrage van € 50, plus de vergoeding van de bijdrage van de werknemer van € 50, plus de eindheffing daarover van € 40. Dat is wel € 40 minder dan in de eerstgenoemde variant, terwijl de werknemer ook hier (het geschenk met een waarde van) € 100 netto overhoudt.

13. Vaste kostenvergoedingen onder de WKR: onderbouwing op orde?

Een werkgever die zijn medewerkers een belastingvrije vaste kostenvergoeding wil geven, moet aan meerdere fiscale verplichtingen voldoen.

Binnen de werkkostenregeling gelden voor het onderbouwen van de vaste kostenvergoeding een zwaardere eis dan onder de oude wettelijke regeling. De werkgever moet een specificatie van de kostenvergoeding hebben, én hij moet vóór het toekennen van die vergoeding een steekproefsgewijs onderzoek instellen onder de werknemers om het bedrag van hun werkelijke kosten en uitgaven te achterhalen. Dat onderzoek moet vooraf uitgevoerd worden ter onderbouwing van de vrije kostenvergoeding. Heeft de werkgever zo'n voorafgaand onderzoek niet uitgevoerd, dan valt het volledige bedrag van de vaste kostenvergoeding(en) in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Wordt die ruimte daardoor overschreden, dan is de werkgever daarover 80% eindheffing verschuldigd.

De voorafgaande steekproef geldt voor vaste kostenvergoedingen waarmee kosten onder een gerichte vrijstelling ofwel voor intermediaire kosten is ondergebracht. Dat betekent in de praktijk dat zo'n voorafgaand onderzoek voor alle vaste kostenvergoedingen is vereist.

14. Pas de concernregeling toe

De concernregeling biedt een werkgever de mogelijkheid om de vrije ruimte vast te stellen op basis van de totale fiscale loonsom van alle (aangewezen) concernmaatschappijen. Met de concernregeling kunt u voorkomen dat de vrije ruimte in de ene concern-bv ontoereikend is, terwijl er in een andere bv een surplus resteert. Tekorten en overschrijdingen van de vrije ruimte kunnen gesaldeerd worden. En het is niet langer nodig om vergoedingen en verstrekkingen bij de correcte concernvennootschap op te voeren om te beoordelen of de vrije ruimte is benut. De administratie van de vrije ruimte kan bij één bv worden gevoerd.

De kosten van vergoedingen en verstrekkingen die voor alle medewerkers in de groep worden gemaakt en die als eindheffingsbestanddeel in de vrije ruimte worden aangewezen – zoals de kosten van een personeelsfeest – behoeven daardoor niet meer per bv geadmistreerd te worden.

U kunt de concernregeling toepassen als de moedermaatschappij ten minste 95% van de aandelen in de dochtervennootschap(en) bezit. Hierbij is de juridische en economische eigendom doorslaggevend. Dat 95%-bezit is vereist gedurende het gehele kalenderjaar; als er in de loop van het jaar een dochtervennootschap in de groep wordt opgenomen kan die pas in de concernregeling gaan meelopen vanaf het nieuwe kalenderjaar.

U kunt kiezen voor de concernregeling, de regeling is niet verplicht. De keuze voor toepassing van de concernregeling moet u uiterlijk maken op het laatste tijdstip van afrekening van de loonheffing over een kalenderjaar. Voor 2016 is dat derhalve in januari 2017.

15. Personeelsfeest en de WKR: edutainment!

Onder de werkkostenregeling worden de uitgaven voor een personeelsfeest in beginsel aangemerkt als loon, maar de werkgever kan die uitgaven desgewenst in de vrije ruimte onderbrengen. Dat betekent dat de werknemer over dat 'loon' geen belasting hoeft te betalen, en de werkgever ook niet zolang de vrije ruimte maar niet wordt overschreden. Die vrije ruimte is betrekkelijk beperkt – 1,2% van de loonsom – en dat betekent dat de werkgever al snel in de gevarenzone komt van een eindheffing van 80% over het surplus, de uitgaven boven de vrije ruimte. Dat is een remmende factor voor een groots personeelsfeest.

Dat verplichte loon gaat niet op voor een personeelsfeest *op de werkplek*. Dat kan wél belastingvrij geregeld worden. Een feest op de werkplek, dus in de kantine, op kantoor, de werkplaats. Als werkplek kwalificeren alle locaties waar de werkgever arbo verantwoordelijk voor is. Bij een personeelsfeest op de werkplek kan gebruik worden gemaakt van de vrijstelling voor kleine consumpties: het verstrekken van kleine consumpties op de werkplek – denk aan koffie, thee, gebak, een stuk fruit en andere tussendoortjes – is onbelast. Die vrijstelling geldt ook voor een of meer biertjes, glaasjes wijn, een portie bitterballen, een snack, en ga zo maar door. Die vrijstelling komt van pas voor een belastingvrije borrel op vrijdagmiddag op kantoor, maar met wat fantasie kun je er ook een leuk feestje mee bouwen. Let op: deze vrijstelling geldt niet voor een complete maaltijd, en met het stapelen van snacks kan een complete maaltijd ontstaan. Een volledige maaltijd is loon, voor het forfaitaire bedrag van € 3,25 per maaltijd. Ook dat loon kan de werkgever weer in de vrije ruimte onderbrengen. De Belastingdienst heeft – op de website, in een serie vragen en antwoorden – nadrukkelijk het standpunt ingenomen dat bij een personeelsfeest op de werkplek, waarbij naast hapjes en drankjes ook een lopend buffet wordt geserveerd, dat buffet als loon (voor € 3,25 per persoon) in aanmerking moet worden genomen. Dat standpunt wordt betwist, omdat de wetgever eerder duidelijk heeft aangegeven dat personeelsfestiviteiten op de werkplek niet tot het loon behoren, zolang die festiviteiten maar gebruikelijk zijn. Een afzonderlijke waardering van één

component van een personeelsfeest op de werkplek is aanvechtbaar. Overleg met de inspecteur kan hier duidelijkheid bieden.

De uitgaven voor een personeelsfeest *op een externe locatie* moeten 'standaard' als loon worden behandeld. De werkgever kan desgewenst weer uitwijken naar de vrije ruimte. Financiën heeft onlangs hier wat water bij de (feest-)wijn gedaan. Als een personeelsfeest wordt gecombineerd met een zakelijke bijeenkomst moet er een knip in de uitgaven worden gemaakt. Voor de kosten van het bijwonen van de zakelijke bijeenkomst geldt een gerichte vrijstelling, de kosten van de op vertier gerichte activiteiten hebben een consumptief karakter en moeten tot het loon worden gerekend. De specifieke omstandigheden zijn beslissend voor de vraag of zo'n knip in de uitgaven moet worden gemaakt. De invulling van het programma en de tijdsbesteding zijn daarbij richtinggevend. Ook hier kan vooroverleg met de inspecteur lonen, om tot een fiscaal gedreven opzet te komen van een leerzame studiedag met aansluitend een semi-zakelijke personeelsfestiviteit.

16. Werkkostenregeling: gelijke behandeling verplicht?

Een werkgever is niet verplicht om zijn werknemers onder de werkkostenregeling gelijk te behandelen. Het is goed mogelijk om de ene werknemer bijvoorbeeld wel een elektrische fiets in de vrije ruimte te geven, en de andere werknemer niet.

De al dan niet verplichte gelijke behandeling van werknemers is een arbeidsrechtelijk aspect van de werkkostenregeling. De Hoge Raad heeft in 2005 een belangwekkende uitspraak gedaan voor deze kwestie, en beslist dat het een algemeen erkend rechtsbeginsel is dat gelijke gevallen in gelijke omstandigheden op een gelijke wijze beloond dienen te worden. Dat moet beoordeeld worden aan de hand van goed werkgeverschap.

Die uitspraak lijkt tot een verplichte gelijke beloning van alle medewerkers in eenzelfde werksituatie te leiden, maar dat is niet zo. Want, zo oordeelde ons hoogste rechtscollege, een objectieve rechtvaardigingsgrond kan reden zijn om een afwijkende beloning toe te staan. En daarbij moeten alle omstandigheden van de betreffende situatie in de beoordeling worden betrokken. Een werkgever komt pas in strijd met het vereiste van goed werkgeverschap als de ongelijke behandeling van werknemers naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Kortom, als er een goede verklaring is waarom de ene werknemer wél, en de andere niet in aanmerking komt voor een elektrische fiets levert dat geen problemen op.

17. Vergoedingsrechten met beleggingsleer: pas uw huwelijkse voorwaarden aan!

Per 1 januari 2012 is het huwelijksvermogensrecht vernieuwd. De belangrijkste wijziging is de invoering van de beleggingsleer voor vergoedingsrechten. De wet bepaalt dat wanneer een echtgenoot het vermogen van de andere echtgenoot gebruikt om daarmee te investeren in een goed dat tot zijn vermogen gaat behoren of dat vermogen van de andere echtgenoot gebruikt om een schuld voor zo'n eerdere investering af te lossen, die andere echtgenoot een vergoedingsrecht met beleggingsleer krijgt. Dat vergoedingsrecht 'belooft een gedeelte van de waarde van het goed (dat de andere echtgenoot met dat geld heeft gekocht c.q. de schuld daarvoor heeft afgelost) op het tijdstip waarop de vergoeding wordt voldaan'. Anders gezegd, de echtgenoot/schuldeiser heeft geen nominale vordering met een rentevergoeding, maar een aan de waarde van het goed gekoppelde aanspraak jegens de andere echtgenoot. De echtgenoot/schuldeiser verkrijgt zo een economisch belang in dat goed. Hij deelt mee in positieve én negatieve waardeveranderingen van het goed; het vergoedingsrecht ontstaat zodra het goed wordt aangeschaft.

Een vergoedingsrecht met beleggingsleer ziet primair op echtgenoten die op huwelijkse voorwaarden zijn getrouwd, maar het kan zich ook voordoen bij gehuwden in gemeenschap van goederen, als een van de echtgenoten over eigen/privévermogen beschikt (bijvoorbeeld door een schenking of vererving onder uitsluitingsclausule).

Een vergoedingsrecht met beleggingsleer ontstaat niet als het geld besteed is aan consumptieve doeleinden, zoals de kosten van de huishouding. Is het geld besteed aan een investering in een goed, dan moet een onderscheid worden gemaakt tussen de situatie dat het geld met of zonder toestemming van de andere echtgenoot is besteed:

- Is het geld besteed *zonder toestemming* van de andere echtgenoot, dan ontstaat voor die andere echtgenoot een nominaal vergoedingsrecht. Dat kan meer worden: de andere echtgenoot deelt alleen mee in de positieve waardeontwikkeling, niet in de negatieve ontwikkeling. Dat kan vervelend uitpakken als de beleggende echtgenoot koersverliezen lijdt op zijn effectenportefeuille waarvoor hij (mede) geld van de andere echtgenoot heeft gebruikt.
- Is het geld *met toestemming* van de andere echtgenoot gebruikt, dan verkrijgt die een direct economisch belang in het goed op het moment van de investering: de (andere) echtgenoot deelt mee in winst én verlies.

Echtgenoten kunnen overeenkomen om de beleggingsleer buiten toepassing te laten. Zij kunnen afspreken dat de geldverstreckende echtgenoot uitsluitend een nominale vordering, met rentevergoeding, krijgt. Een schriftelijke vastlegging daarvan is wenselijk; als het om een groter bedrag gaat is vastlegging bij notariële akte verstandig. Echtgenoten kunnen de beleggingsleer ook uitsluiten in de huwelijkse voorwaarden.

De Algemene wet inzake rijksbelastingen bepaalt (sinds 1 januari 2014) dat vergoedingsrechten met beleggingsleer geen fiscaal relevant belang bij het onderliggende goed doen ontstaan. Deze bepaling voorkomt *fiscale* problemen, door een fiscaal relevant belang bij het onderliggende goed te ontkennen. De civielrechtelijke behandeling van het vergoedingsrecht blijft onverkort van toepassing, en daarmee het risico van onbedoelde vermogensverschuivingen tussen u en uw echtgenoot. Vraag uw notaris om uw huwelijkse voorwaarden aan te passen!

18. Aanpassen huwelijksgoederenregime: snel geregeld!

Ondernemers die hun huwelijksgoederenregime willen aanpassen, kunnen staande het huwelijk alsnog huwelijksvoorwaarden aangaan of die voorwaarden wijzigen. Dat kan (sinds 1 januari 2012) zonder toestemming van de rechtbank. De rechterlijke goedkeuring is niet meer nodig, de bevoegdheid tot het opstellen of aanpassen van huwelijkse voorwaarden komt geheel toe aan de notaris. Dat maakt het alsnog aangaan of aanpassen van huwelijksvoorwaarden een stuk gemakkelijker en goedkoper. Een aanpassing van het huwelijksgoederenregime kan van groot belang zijn, bijvoorbeeld als de ondernemer verwacht dat zijn onderneming het niet zal redden en hij failliet zal gaan.

19. Investeringsaftrek: plan uw investeringen in 2016 of 2017

Bent u van plan om op korte termijn flink te gaan investeren? Dan is het zinvol om na te gaan of u die investeringen nog dit jaar moet doen, of dat u die – gedeeltelijk – beter kunt uitstellen tot 2017.

Een spreiding van investeringen over meerdere jaren leidt meestal tot een hogere kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) en daarmee tot meer belastingvoordeel.

Om voor de KIA in aanmerking te komen moet een ondernemer in 2016 meer dan € 2.300 en maximaal € 311.242 investeren in premieabele bedrijfsmiddelen. De KIA is 28% op investeringen tot maximaal € 56.024; voor investeringen van meer dan € 56.024 tot € 103.748 is de KIA een vast bedrag van € 15.687. Daarboven daalt de aftrek met 7,56% van het investeringsbedrag boven de € 103.748. Deze schijvenindeling maakt het voordelig om investeringen te ‘knippen’ en over twee jaren te spreiden.

Blijft u dit jaar met de investeringen onder de drempel van € 2.300, dan doet u er verstandig aan de in 2017 geplande investeringen naar voren te halen en die nog dit jaar te doen. Zeker als u met de

investeringen in 2017 wederom onder de drempel blijft. Twee jaar € 2.300 investeren levert geen aftrek op, een keer € 4.600 geeft dit jaar een aftrek van 28%, ofwel een aftrekpost van € 1.288.

20. Vergeet MIA en EIA niet

Als u investeert in bepaalde energiezuinige bedrijfsmiddelen kunt u gebruik maken van de energie-investeringsaftrek (EIA). Deze bedrijfsmiddelen mogen niet eerder zijn gebruikt en door het ministerie van Economische Zaken moet worden verklaard dat er sprake is van een energie-investering. De EIA bedraagt 58% bij een investering van meer dan € 2.500. De EIA kan samenlopen met de KIA. Reden genoeg om hiermee rekening te houden bij uw investeringsplannen.

Bij investeringen in nieuwe bedrijfsmiddelen die door onze minister als milieu-investeringen zijn aangewezen, kunt u de milieu-investeringsaftrek (MIA) claimen. Die aftrek loopt – afhankelijk van de categorie bedrijfsmiddelen – op van 13,5% tot 36% bij een investering van meer dan € 2.500. MIA en KIA kunnen samenlopen, de MIA en de EIA niet.

Let op: Sinds 1 januari 2012 moeten meldingen voor de energie-investeringsaftrek, de milieu-investeringsaftrek en de willekeurige afschrijving op milieu-investeringen digitaal plaatsvinden met behulp van e-Herkenning. De aanvraag van deze regelingen is ondergebracht bij het e-loket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

21. Voorkom de desinvesteringsbijtelling

De desinvesteringsbijtelling is een bijtelling bij de jaarwinst van de onderneming. De desinvesteringsbijtelling moet plaatsvinden bij vervreemding van bedrijfsmiddelen waarbij eerder een investeringsaftrek ten laste van de winst is gebracht. De desinvesteringsbijtelling is van toepassing als de vervreemding plaatsvindt binnen vijf jaar na het begin van het kalenderjaar waarin de investering heeft plaatsgevonden. Deze desinvesteringsbijtelling geldt ook in een aantal situaties die gelijk te stellen zijn met een verkoop. In bepaalde gevallen kunt u deze bijtelling voorkomen door de desinvestering uit te stellen tot 2017.

22. Een nieuwe auto, of een tweedehandsje

Bent u toe aan een andere auto? Overweeg dan om een tweedehands auto te kopen met een lage bijtelling voor privégebruik. Een hybride auto met een CO₂-uitstoot van maximaal 50 gram per kilometer die voor 1 januari 2012 voor het eerst op naam is gesteld, biedt een bijtelling van 0% voor het privégebruik tot 2017. U kunt met zo'n tweedehands auto nog ruim twee lang privé rijden zonder bijtelling. Dat levert u al snel enkele duizenden euro's aan belastingvoordeel op.

23. Aanpassing auto: minder CO₂-uitstoot, lagere bijtelling

De bijtelling privégebruik auto is mede afhankelijk van de CO₂-uitstoot van die auto. Een lage CO₂-uitstoot levert een laag percentage voor de bijtelling op. De automobilist die er in slaagt om de CO₂-uitstoot van zijn auto van de zaak terug te brengen kan daardoor in aanmerking komen voor een lager bijtellingpercentage, zo heeft Rechtbank Gelderland recent beslist. Financiën is akkoord met deze uitspraak.

De uitspraak betreft een elektrisch aangedreven Fisker Karma. Die auto had volgens het Certificaat van Overeenstemming (CvO) een CO₂-uitstoot van 53 gram per kilometer. En dat was net wat teveel om – in 2012 – in aanmerking te komen voor een 0% bijtelling: de limiet voor de nihil-bijtelling lag bij 50 gram per kilometer. De eigenaar van deze bolide schakelde een technicus in en die slaagde erin om door een modificatie van de aandrijving van de auto de CO₂-uitstoot terug te brengen tot 47 gram per kilometer. De automobilist claimde daarop een nihil-bijtelling en de belastingrechter kende hem die toe.

24. De bijtelling privégebruik auto: nog vijf jaar 7%

De bijtelling wordt minder CO₂-afhankelijk. Vanaf 2017 geldt er nog maar één tarief: 22%. De 22%-bijtelling gaat gelden voor alle auto's, behalve voor de nulemissie auto's. Die blijven in de 4%-bijtelling tot en met 2020. Duurdere exemplaren in deze categorie worden vanaf 2019 zwaarder belast: de 4%-bijtelling blijft beperkt tot een cataloguswaarde van maximaal € 50.000; het surplus aan cataloguswaarde valt (vanaf 2019) onder de algemene 22%-bijtelling.

Voor semi-elektrische, hybride auto's (met een CO₂-uitstoot van 1 tot 50 gr/km) die nu nog onder de 7% bijtelling vallengaat de bijtelling in 2017 omhoog naar 22%.

De nieuwe percentages gaan pas in bij de eerste tenaamstelling. De automobilist die nog dit jaar een zuinige auto koopt, kan nog vijf jaar lang de lagere bijtelling toepassen.

25. Een nieuwe 25% bijtelling auto? Pas in 2017!

Bent u van plan om binnenkort een nieuwe auto te kopen? Een auto die onder de 25% bijtelling voor privégebruik valt? Wacht dan met de aanschaf tot begin volgend jaar. Als het kenteken voor zo'n auto op of na 1 januari 2017 wordt afgegeven, geldt een bijtelling privégebruik van 22%. Dat scheelt u toch de belasting over 3% bijtelling, vijf jaar lang.

26. Rijden uw werknemers echt elektrisch?

Rijden uw werknemers in hybride auto's? Check dan of hun benzineverbruik wel enigszins overeenkomt met het door de importeur/fabrikant opgegeven verbruik. Een hybride auto levert de werknemer het voordeel op van een lagere bijtelling voor privégebruik, voor u als werkgever moet zo'n auto lagere brandstofkosten opleveren. Dat gebeurt niet als uw werknemers in hun hybride auto gewoon blijven dieselen, en niet of nauwelijks gebruik maken van de elektrische aandrijving. U kunt een zuiniger autogebruik afdwingen door van uw werknemers een hogere eigen bijdrage voor de auto van de zaak te vragen als het benzineverbruik van hun hybride auto al te hoog uitkomt.

27. Controleer het privégebruik auto van uw werknemers!

Als een werkgever zijn werknemer een auto van de zaak ter beschikking stelt, moet er in beginsel een bijtelling plaatsvinden voor het privégebruik van die auto. De werkgever moet die bijtelling verlonen. Een bijtelling is niet aan de orde, als de werkgever de werknemer verbiedt om privé gebruik te maken van de auto van de zaak. Zo'n verbod moet schriftelijk worden vastgelegd, en de werkgever moet 'voldoende toezicht houden op de naleving van dat verbod'. Doet de werkgever dat niet, dan kan hem dat duur komen te staan: hij kan als bestuurder van de bv/werkgever in privé aansprakelijk worden gesteld voor de door de bv verschuldigde loon- en omzetbelasting over het privégebruik auto.

28. Let op digitale check van uw km-administratie

De automobilist die de bijtelling privégebruik auto wil voorkomen moet aan kunnen tonen dat hij zijn auto van de zaak voor niet meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden gebruikt. De vrije bewijsleer is hierbij van toepassing maar de inspecteur wil meestal een rittenadministratie hebben. Als de automobilist zo'n ritten- of kilometeradministratie achteraf moet opstellen, is de kans bijzonder groot dat die onjuist is. Resultaat is dan een bijtelling voor privégebruik auto plus een hoge boete.

De fiscus heeft volop mogelijkheden om de registratie van het autogebruik digitaal te checken en dan is een misser snel gevonden. De fiscus gebruikt hierbij de informatie van de brigade van flitsauto's die kentekens fotograferen op privé plaatsen (Ikea, meubelboulevards, pretparken, grensovergangen in vakantietijd), de NAP (de Nationale Auto Pas), het CJIB (het Centraal Justitieel

Incasso Bureau), van leasemaatschappijen en garages, digitaal betaalde tankbeurten, en sinds kort de ANPR-kentekengegevens van politie en parkeergarages. De boetes bij 'rommelen met een kilometeradministratie' kunnen zeer hoog oplopen, voor de automobilist of diens werkgever!

29. Zakelijk gebruik privé auto: geen soelaas voor bijtelling privégebruik

Houdt u een kilometeradministratie bij om aan te tonen dat u de auto van de zaak voor niet meer dan 500 kilometer voor privé gebruikt? En rijdt u ook wel eens zakelijk in uw privé auto? Let op: u kunt de met uw privé auto verreden zakelijk kilometers niet 'verrekenen' met het privé gebruik van de auto van de zaak. Anders gezegd: door het zakelijke gebruik van uw privé auto kunt u niet meer privé gaan rijden met uw auto van de zaak. De 500 km-grens voor privédoeleinden wordt daardoor niet verruimd, zo heeft de belastingrechter weer beslist.

30. Nieuwe auto van de zaak, nieuwe verklaring geen privégebruik

Krijgt één van uw werknemers een nieuwe auto van de zaak? Als de werknemer voor zijn auto van de zaak een verklaring geen privégebruik aan u heeft overhandigd, moet u er voor zorgen dat u zo'n verklaring ook weer voor de nieuwe auto krijgt. Als werkgever kunt u geen rechten ontleen aan de verklaring voor de oude auto van de zaak. Zorg ervoor dat uw werknemer tijdig een nieuwe verklaring voor zijn nieuwe auto van de zaak aanvraagt.

31. Privé no-claimkorting: naar de auto van de zaak

Bent u, werkgever, van plan om uw medewerker een auto van de zaak te geven? En heeft uw werknemer in zijn privéauto jarenlang schadevrij gereden en een leuke no-claimkorting opgebouwd? Die korting kan doorgeschoven worden naar de auto van de zaak. Dat drukt de kosten van het verzekeren van de auto van de zaak. U kunt het zo regelen dat uw werknemer recht houdt op zijn korting (als hij schadevrij blijft rijden); hij kan die korting dan meenemen als hij van baan verandert of weer in een privé auto gaat rijden.

32. Eigen bijdrage dure leaseauto: beperkt aftrekbaar

De werknemer die in een duurdere leaseauto wil rijden dan zijn werkgever hem wil geven, zal voor de meerkosten van die auto een (extra) eigen bijdrage moeten betalen.

De Hoge Raad heeft beslist dat de werknemer zo'n bovennormbijdrage slechts ten dele in aftrek kan brengen op de bijtelling voor privégebruik auto: de aftrek blijft beperkt tot het gedeelte van de eigen bijdrage dat toegerekend kan worden aan de in dat jaar voor privé verreden kilometers.

Dit arrest betekent een breuk met eerdere rechterlijke uitspraken waarin wél een volledige aftrek werd toegestaan.

Let op: als u als werkgever tot nu toe de bijtelling privégebruik auto verloond heeft voor het nettobedrag, dus ná aftrek van de volledige eigen bijdrage van de werknemer voor de duurdere auto van de zaak, is er te weinig loonheffing afgedragen. En dat kan een naheffingsaanslag loonheffing opleveren. Door tijdig een vrijwillige verbetering in te dienen en de meer verschuldigde loonheffing alsnog af te dragen, kan een boete bij naheffing worden vermeden. Maar wie gaat die meer verschuldigde belasting voor zijn rekening nemen: de werkgever of de werknemer? Vraag uw adviseur naar de oplossing in uw situatie.

33. Leaseauto overgenomen, koopsom mét fiscale aftrekpost

De werknemer die zijn auto van de zaak van de leasemaatschappij overneemt – bijvoorbeeld als hij van baan verandert – moet kritisch kijken naar de prijs die hij voor die auto moet betalen. Daar kan

wel eens een fiscale aftrekpost in zitten. Dat is het geval als zijn werkgever hem verplicht om die auto over te nemen voor de (fiscale) boekwaarde zoals die in zijn administratie naar voren komt, en die boekwaarde hoger is dan de prijs die de leasemaatschappij opgeeft. De werkgever heeft dan te weinig afgeschreven op de auto. Als de werknemer dat verschil moet bijpassen – en zo de inhaalafschrijving moet betalen – is dat een extra eigen bijdrage voor het gebruik van die auto in de voorgaande jaren. Die bijdrage heeft deels betrekking op het privégebruik van de auto, en dat deel kan de werknemer alsnog in aftrek brengen op de bijtelling privégebruik auto.

34. Rittenadministratie: onbegonnen werk?

De automobilist met een auto van de zaak die de bijtelling voor privégebruik wil vermijden, moet kunnen aantonen dat hij zijn auto voor niet meer dan 500 kilometer per jaar voor privédoeleinden gebruikt. Hij kan dat bewijs leveren met een kilometeradministratie of op een andere manier. De vrije bewijsleer is hier van toepassing.

De inrichting van de rittenregistratie is nauwkeurig voorgeschreven in de wet. De wet eist dat in zo'n administratie ten minste de volgende gegevens zijn vermeld:

- merk, type en kenteken van de auto;
- periode van de terbeschikkingstelling van de auto;
- per afzonderlijke rit: (1) de datum, (2) de begin- en eindstand van de kilometerteller, (3) begin- en eindadres, (4) de gereden route als die afwijkt van de gebruikelijke route en (5) het karakter van de rit.

Een correcte rittenadministratie moet sluitend zijn en inzicht bieden in alle verreden kilometers. Een blackboxsysteem levert niet het vereiste bewijs. Een dergelijk systeem kan wel een bijdrage leveren aan het voeren van een adequate rittenadministratie. Een rittenadministratie moet in beginsel gedurende het gehele kalenderjaar worden bijgehouden. De belastingrechter gaat hier soms soepel mee om en aanvaardt soms een rittenadministratie over enkele maanden als voldoende bewijs. Maar de rechter is bijzonder streng bij de beoordeling of de rittenadministratie voldoet aan de wettelijke vereisten. Houd daar rekening mee als u wilt aantonen dat u vrijwel geen privé rijdt met uw auto van de zaak.

35. Vereenvoudigde rittenadministratie voor bestelauto's

Een werknemer met een bestelauto van de zaak die de bijtelling privégebruik auto wil voorkomen, moet kunnen aantonen dat hij die bestelauto voor niet meer dan 500 kilometer per jaar voor privédoeleinden gebruikt. Het bijhouden van een kilometeradministratie is voor een werknemer met een bestelauto van de zaak vaak nog lastiger dan voor een automobilist met een personenauto. De automobilist met een bestelauto heeft door de aard van zijn werkzaamheden vaak veel meer ritten op een dag. Het bijhouden van de reguliere rittenregistratie – met alle vereiste informatie per rit, zakelijk én privé – is niet alleen voor de werknemer/automobilist een forse administratieve last, maar ook een financiële last voor de werkgever, omdat de werknemer zijn rittenadministratie wel tijdens werktijd moet bijhouden als hij het autogebruik accuraat wil vastleggen.

Financiën heeft ingestemd met een vereenvoudigde rittenadministratie voor bestelauto's.

Uitgangspunt daarbij is dat de rittenregistratie verplicht blijft, maar dat de werknemer niet meer alle informatie per rit hoeft vast te leggen als die informatie – zoals de bezochte zakelijke adressen – maar uit de bedrijfsadministratie van de werkgever kan worden gehaald. Vereist is dan wel dat de werkgever schriftelijk met de werknemer heeft afgesproken dat:

- de werknemer een vereenvoudigde rittenregistratie bijhoudt;
- privégebruik van de bestelauto tijdens werk- en lunchtijd niet is toegestaan;
- de werkgever de zakelijke adressen in zijn (project- of bedrijfs)administratie beschikbaar heeft.

Een voorbeeldafpraak tussen werkgever en werknemer over de vereenvoudigde rittenregistraties voor bestelauto's is te downloaden via de website van de Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privé/auto_en_vervoer/u_reist_naar_uw_werk/auto_van_uw_werkgever/afwijkende_regels/vereenvoudigde_rittenregistratie_voor_bestelautos

36. Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto

Per 1 januari 2012 is de verklaring uitsluitend zakelijk gebruik voor bestelauto's ingevoerd. Met deze verklaring kan een werknemer door tussenkomst van de werkgever/de IB-ondernemer aangeven dat hij de bestelauto uitsluitend zakelijk zal gebruiken. Anders gezegd, dat hij met de bestelauto geen kilometer privé zal rijden. De Belastingdienst zal voor deze verklaring een digitaal formulier ter beschikking stellen. De werknemer/IB-ondernemer hoeft geen rittenregistratie meer te voeren *nadat* hij van de inspecteur een ontvangstbevestiging van de verklaring heeft ontvangen. De overheid wil met deze regeling tegemoet komen aan de vele bezwaren die door de praktijk naar voren zijn gebracht over het voeren van een adequate rittenadministratie voor bestelauto's. De overheid zal met ambulant toezicht controle uitoefenen op het feitelijk gebruik van de bestelauto door de werknemer/IB-ondernemer. Daarnaast is de automobilist verplicht om de verklaring in te trekken (en dat aan de Belastingdienst mee te delen) zodra hij de bestelauto wél voor privé gaat gebruiken. De werkgever heeft hier een actieve meldingsplicht. Als privégebruik van de bestelauto blijkt, kan dat tot een naheffingsaanslag loonbelasting (met een forse boete) leiden. Die aanslag wordt opgelegd aan de werknemer, maar als de werkgever een onjuiste verklaring heeft afgelegd of als hij de werknemer toestemming heeft gegeven of als hij weet dat de werknemer de auto voor privédoeleinden gebruikt, wordt de naheffingsaanslag aan de werkgever opgelegd.

37. Bestelauto's: zonder rittenadministratie toch geen bijtelling

Voor bestelauto's gelden diverse specifieke regelingen (naast de per 1 januari 2012 ingevoerde verklaring uitsluitend zakelijk gebruik) om de bijtelling voor privégebruik te vermijden. Ook als de werknemer geen rittenregistratie heeft bijgehouden.

De bijtelling blijft achterwege als:

- de werkgever het privégebruik van de bestelauto verbiedt. De werkgever moet dat verbod schriftelijk vastleggen en controleren dat de werknemer dat verbod naleeft;
- de werknemer de bestelauto niet mee naar huis neemt, maar die op het bedrijfsterrein van de werkgever achterlaat;
- de bestelauto nagenoeg uitsluitend geschikt is voor het vervoer van goederen. Financiën legt deze eis erg strikt uit: zodra de bestelauto naast de bestuurderstoel een tweede stoel heeft, is een bijtelling wegens privégebruik wél aan de orde. De Hoge Raad heeft die strikte uitleg afgewezen: een tweede stoel is wél toegestaan;
- er sprake is van doorlopend afwisselend gebruik van de bestelauto door verschillende bestuurders. Bij deze optie is de werkgever per bestelauto een vast bedrag van € 300 per jaar aan eindheffing loonbelasting verschuldigd.

Check of u als ondernemer/werkgever voldoet aan de diverse voorwaarden om de bijtelling voor de bestelauto's binnen uw bedrijf achterwege te kunnen laten. U voorkomt daarmee een dure naheffing van loonbelasting.

38. Deel de bijtelling privégebruik auto met uw partner!

Werken u en uw partner samen in de IB-onderneming of staat u beiden op de pay-roll van de bv? En hebt u de beschikking over een auto van de zaak, die uw partner ook regelmatig gebruikt voor

zakelijke én privédoeleinden? In feite is die auto dan aan u beiden ter beschikking gesteld. En dat betekent dat u de bijtelling privégebruik auto kunt delen met uw partner. De belastingrechter gaat daarmee akkoord als u en uw partner beiden een zodanige positie in de onderneming vervullen dat het aannemelijk is dat bij die positie een auto van de zaak hoort. Is dat het geval, dan moet de bijtelling in redelijkheid over uw beiden worden verdeeld. Dat levert u een besparing op in de inkomstenbelasting: het gedeelte van de bijtelling dat aan de partner met het laagste inkomen in box 1 wordt toegeedeeld, kost minder belasting.

39. Auto van de zaak: verhaal boetes en schade

Heeft een van uw werknemers het afgelopen jaar tijdens werktijd met een auto van de zaak een verkeersovertreding begaan en daarvoor een boete gekregen? Als u die boete als werkgever hebt betaald - bijvoorbeeld omdat het kenteken van de auto op naam van de zaak staat - zorg er dan voor dat u die boete alsnog verhaalt op de betreffende werknemer. Doet u dat niet, dan kan de boete worden aangemerkt als een nettoloonbetaling. Dat kan u een forse naheffingsaanslag kosten over de – gebruteerde – boete, inclusief verhoging en heffingsrente. Datzelfde geldt ook voor schade aan de auto die het gevolg is van onzorgvuldig gebruik van de auto door de werknemer.

De Hoge Raad heeft beslist dat een werkgever de verkeersboetes van een werknemer wegens te hard rijden altijd moet verhalen op het nettoloon van de werknemer. Ook bij snelheidsovertredingen van niet meer dan 10 kilometer!

40. Tanken: nooit contant betalen

Als u gaat tanken met uw auto van de zaak voor meer dan € 100, betaal dan altijd met uw tankpas, pinpas of creditcard. Bij een contante betaling loopt u het risico om de btw-aftrek op de brandstofkosten te verspelen! Met de kassabon die u bij een contante betaling ontvangt, kan de fiscus niet nagaan wie de betaling heeft gedaan, en dat is voor de inspecteur voldoende reden om de btw-aftrek te weigeren. Zelfs als vaststaat dat met de brandstof uitsluitend zakelijke kilometers zijn verreden. Een kassabon zonder traceerbare afnemer voldoet niet aan de wettelijke factuurvereisten. Een en ander geldt uiteraard ook voor de tankbeurten van uw medewerkers met een auto van de zaak.

Voor betalingen tot € 100 is een eenvoudige kassabon wel toereikend voor de btw-aftrek.

41. Btw-correctie auto van de zaak: anders geregeld

Financiën heeft per 1 juli 2011 de regeling voor de btw-correctie op privégebruik auto ingrijpend gewijzigd. Het privégebruik van een auto van de zaak wordt – als deze gratis ter beschikking is gesteld – aangemerkt als een fictieve dienst en belast naar het werkelijke privégebruik van de auto. Daarbij wordt woon-werkverkeer gezien als privégebruik, conform de Europese BTW-Richtlijn. De btw-heffing is met deze aanpassing ontkoppeld van de (variabele) bijtelling voor de heffing van loon- en inkomstenbelasting.

De aftrek van de btw-voorbetaling op autokosten wordt via de btw-heffing over de fictieve dienst gecorrigeerd naar het werkelijke privégebruik dat van de auto is gemaakt.

Het vaststellen van het werkelijke privégebruik van de auto('s) van de zaak is een forse verzwarende van de administratieve lasten van ondernemers/werkgevers. Financiën keurt goed dat u als ondernemer/werkgever de btw-heffing over de fictieve dienst – desgewenst – mag toepassen door een forfaitair percentage van 2,7% van de catalogusprijs (inclusief btw en bpm) van de auto aan te houden. Kunt u aantonen dat de kosten van het werkelijk privégebruik lager uitkomen, dan kan de btw-correctie over die lagere grondslag toegepast worden. Als de auto niet het volledige kalenderjaar voor privédoeleinden ter beschikking staat, moet de btw-correctie naar tijdsgelang worden berekend.

42. Pas het lage btw-forfait toe voor privégebruik van oudere auto's

Financiën heeft in een beleidsbesluit de spelregels voor de btw-correctie op het privégebruik van de auto van de zaak op onderdelen versoepeld. De forfaitaire btw-bijtelling voor oudere auto's – dat zijn auto's die langer dan vijf jaar in gebruik zijn – is daarbij omlaag gebracht, van 2,7% naar 1,5% van de cataloguswaarde. Deze goedkeuring werkt terug tot 1 juli 2011.

Sinds 1 juli 2011 wordt het privégebruik van een auto van de zaak – als deze gratis ter beschikking wordt gesteld aan de ondernemer of werknemer – aangemerkt als een fictieve dienst en belast naar het werkelijke privégebruik van de auto. Daarbij wordt woon-werkverkeer gezien als privégebruik.

Om te voorkomen dat de ondernemer/werkgever het werkelijke privégebruik van de auto's van de zaak moet registreren heeft Financiën goedgekeurd dat de btw over de fictieve dienst forfaitair gesteld kan worden op 2,7% van de cataloguswaarde van de auto (inclusief btw en BPM). Heeft de ondernemer bij de aanschaf van de auto geen btw als voorbelasting in aftrek kunnen brengen – bijvoorbeeld omdat hij die auto onder de margeregeling heeft gekocht of die vanuit zijn privévermogen in de onderneming heeft ingebracht – dan geldt een forfaitaire bijtelling van 1,5%. Financiën heeft dat al eerder goedgekeurd. Dit lagere forfait geldt nu ook – met terugwerkende kracht tot 1 juli 2011! – voor auto's die de ondernemer of werkgever nog in gebruik heeft na afloop van het vierde jaar, volgend op het jaar waarin hij de auto is gaan gebruiken. Bij gebruik van de auto door een werknemer is vereist dat die auto gratis – om niet – ter beschikking is gesteld.

Vergeet u niet om de btw-afdracht te herrekenen voor de oude auto's die binnen uw onderneming voor privédoeleinden worden gebruikt?

43. Vraag om een BPM-verklaring!

Hebt u als ondernemer een BPM-vrije bestelauto? En bent u van plan om die auto te gaan verkopen?

Als u die bestelauto aan een particulier verkoopt, moet u de rest-BPM – binnen een maand na de verkoop – alsnog afdragen aan de fiscus. Die afdracht kunt u vermijden als u de bestelauto doorverkoop aan een andere ondernemer die ook in aanmerking komt voor de BPM-vrijstelling. Of als u de auto bij de dealer inruilt voor een nieuwe bestelauto.

Let op: u moet dan wel een BPM-verklaring krijgen van de koper waarin staat dat hij voldoet aan de voorwaarden voor een BPM-vrijstelling voor bestelauto's. Verder moet de koper verklaren dat hij voor de gekochte bestelauto in de plaats treedt van de verkoper. Voor toepassing van deze doorschuifregeling is een verzoek bij de Belastingdienst niet meer nodig.

44. Forse boetes bij 'rommelen met de rittenadministratie'

Volgens de Belastingdienst wordt er volop gefraudeerd met de bijtelling privégebruik auto. Van de ruim 2 miljoen werknemers met een auto van de zaak hebben zo'n 250.000 automobilisten een verklaring geen privégebruik aangevraagd en verkregen. Daarvan is een groot deel ten onrechte, zo concludeert de Belastingdienst op basis van steekproeven en controles.

De automobilist die oneigenlijk gebruik maakt van de verklaring 'geen privégebruik auto' en die betrapt wordt op 'het rommelen met de kilometeradministratie' kan rekenen op een naheffing van loonbelasting met een fikse boete.

De inspecteur kan met het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst – het BBBB – in de hand een *verzuimboete* opleggen wegens het niet tijdig afdragen van de verschuldigde belasting (het betalingsverzuim). Die boete is bij 'een uitzonderlijk geval' € 5.278. Zo'n uitzonderlijk geval doet zich voor als de automobilist een tweede keer in de fout gaat. Heeft de automobilist een onjuiste of onvolledige rittenadministratie overgelegd – om de naheffing af te weren – dan moet de inspecteur altijd de maximumboete van € 5.278 opleggen. Een verzuimboete kan – tot hetzelfde maximumbedrag – ook voor het indienen van een onjuiste aangifte (het aangifteverzuim) worden opgelegd.

Naast de verzuimboete kan de inspecteur ook een *vergrijpboete* opleggen. Die boete is aan de orde als de bijtelling privégebruik auto door opzet of grove schuld niet tot het loon is gerekend. Bij grove schuld is de boete 40% van de nageheven belasting, bij opzet 80%. Bij een onjuiste of onvolledige rittenadministratie kan de inspecteur een vergrijpboete opleggen van 100% van de gemiste belasting.

Maak als werkgever duidelijke afspraken met uw medewerkers wie er moet opdraaien voor de boete als de Belastingdienst constateert dat uw medewerker meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden in zijn auto van de zaak heeft gereden. Of als geconstateerd wordt dat zijn kilometeradministratie ondeugdelijk is. Voor de werkgever geldt een verklaring geen privégebruik van de werknemer als een vrijwaringbewijs: hij loopt geen risico's ter zake van een naheffing van loonbelasting. Maar dat is anders als de werkgever wist of redelijkerwijs had moeten weten dat de werknemer zijn auto van de zaak voor meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden gebruikt. De inspecteur kan dan de naheffingsaanslag aan de werkgever opleggen, zodat die voor de boete moet opdraaien.

45. Let op: informatieplicht bij dreigende overschrijding 500 km-grens

Automobilisten met een auto van de zaak met een verklaring geen privégebruik zijn (sinds 1 januari 2012) wettelijk verplicht om de inspecteur mee te delen dat zij hun auto van de zaak toch – in afwijking van de eerdere mededeling bij de aanvraag van de verklaring geen privégebruik auto – voor meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden gaan gebruiken. Die melding moet worden gedaan *vóórdat* de automobilist de 500 kilometergrens overschrijdt. Met die melding moet de automobilist de inspecteur verzoeken om de verklaring geen privégebruik auto in te trekken. De automobilist moet voor deze melding gebruik maken van een digitaal formulier dat beschikbaar is op de website van de Belastingdienst.

Een niet tijdige melding wordt aangemerkt als een overtreding. Die overtreding kan de automobilist te staan komen op een vergrijpboete van maximaal 100% van het bedrag aan belasting dat door het niet nakomen van de informatieverplichting niet geheven is, of niet geheven zou zijn als de inspecteur een en ander niet tijdig had ontdekt. De boete is maximaal € 5.278. De inspecteur moet aantonen dat de automobilist de melding niet of niet tijdig heeft gedaan, én dat dit aan opzet of grove schuld te wijten is. De termijn voor het opleggen van de vergrijpboete is maximaal vijf jaar, te rekenen vanaf de afloop van het kalenderjaar waarin de verplichte melding van het aanstaande privégebruik van de auto van de zaak is ontstaan.

46. Maak op tijd bezwaar... tegen de parkeerbon

Bent u – weer – bekeurd voor fout parkeren? Als u het niet eens bent met die bekeuring moet u snel in actie komen. U moet bezwaar maken binnen zes weken, en die termijn begint te lopen zodra u de bon op de voorruit van uw auto, onder de ruitenwischer, hebt aangetroffen, zo heeft de Hoge Raad recent beslist. Als u met uw bezwaarschrift wacht totdat u de acceptgiro thuis heeft ontvangen., zou u wel eens te laat kunnen zijn.

47. Een scooter van de zaak

Een werkgever kan zijn werknemer in plaats van – of naast! – een auto van de zaak ook een fiets, motor of een scooter van de zaak geven. Een scooter, een kek en handig voertuig in een verkeersdrukke stad. Uw werknemer maakt zijn zakelijke ritten snel van A naar Beter, en geen parkeerproblemen. Als de werknemer de scooter ook privé gebruikt, moet u de waarde van dat privégebruik tot zijn loon rekenen. Hier geldt geen forfaitaire bijtelling zoals bij de auto: de waarde van het privégebruik is het aantal privé verreden kilometers keer de werkelijke kilometerprijs. Een eigen bijdrage van de werknemer kan daarop in aftrek worden gebracht.

48. Vastgoed: afschrijven of afwaarderen op lagere bedrijfswaarde?

Ondernemers in de inkomstenbelasting, bv's én dga's die een pand aan hun bv verhuren, kunnen dat pand nog slechts afschrijven indien en voor zover de boekwaarde van het gebouw hoger is dan de zogenaamde 'bodemwaarde'. De hoogte van de bodemwaarde hangt af van de bestemming:

- voor een gebouw in eigen gebruik is de bodemwaarde 50% van de WOZ-waarde.
- voor een gebouw dat bestemd is om direct of indirect voor ten minste 70% ter beschikking te worden gesteld of verhuurd aan een derde – een gebouw ter belegging – is de bodemwaarde gelijk aan 100% van de WOZ-waarde.

Zodra de boekwaarde van het gebouw de bodemwaarde heeft bereikt, kan niet verder worden afgeschreven. Stijgt de WOZ-waarde (de bodemwaarde), dan hoeft geen winst te worden genomen.

Het blijft mogelijk om het gebouw af te waarderen op lagere bedrijfswaarde, ook onder de bodemwaarde. Ga na of een afwaardering tot op lagere bedrijfswaarde van uw pand haalbaar is. De bedrijfswaarde is 'de waarde die een koper van de onderneming zou toekennen aan het pand, op basis van de overnemingswaarde van de onderneming, die van plan is om de onderneming voort te zetten'. Bij de huidige malaise op de vastgoedmarkt – in het bijzonder voor kantoorpanden – kan voor veel bedrijfspanden een lagere bedrijfswaarde worden verdedigd.

49. Afschrijving vastgoed: let op de restwaarde van de ondergrond

De fiscale afschrijving op vastgoed wordt door drie elementen bepaald: de kostprijs, de economische levensduur en de restwaarde van het vastgoed. Van deze drie elementen geeft de restwaarde in de praktijk de meeste problemen. Dat komt omdat de restwaarde veranderlijk is.

De restwaarde, de waarde van het vastgoed aan het einde van de gebruiksperiode binnen de onderneming, ziet niet alleen op de opstal, het pand zelf, maar ook op de ondergrond. En die grond wil nog wel eens in waarde stijgen. Als de restwaarde stijgt, beperkt dat de afschrijving op het pand. Soms kan de gestegen waarde van de ondergrond genegeerd worden en wel als aannemelijk is dat de ondernemer de waardeverhoging van de ondergrond naar verwachting niet zal realiseren.

Bijvoorbeeld omdat op die ondergrond, als de bestaande opstal bedrijfseconomisch 'op' is, te zijner tijd een nieuwe opstal voor de bedrijfsuitoefening zal worden gebouwd.

Overleg met uw adviseur of en zo ja hoeveel ruimte er nog is voor de afschrijving op het bedrijfspand.

50. Sale-leaseback: huur in plaats van afschrijving

Kunt u in de onderneming/de bv niet meer afschrijven op uw bedrijfspand omdat de bodemwaarde bereikt is? Laat uw adviseur dan eens nagaan of de bv dat pand niet beter aan uw meerderjarige kinderen kan verkopen en het pand vervolgens van hen terughuren. In de bv kunt u de huur en de bijbehorende huurlasten als bedrijfskosten opvoeren, en uw meerderjarige kinderen kunnen de vruchten van het bedrijfspand fiscaal vriendelijk in box 3 – laagbelast – incasseren.

Uw bv moet zakelijk handelen met uw kinderen: de prijs van het pand én de huurcondities moeten zakelijk zijn. Als uw bv een boekwinst maakt op de verkoop van het pand kan die winst zeer waarschijnlijk belastingvrij in een herinvesteringsreserve worden ondergebracht. De bv moet dan wel aan kunnen tonen dat zij op niet al te lange termijn in andere bedrijfsmiddelen gaat (her-)investeren. Dat hoeft niet per se in een bedrijfspand te zijn. Of heeft uw bv nog compensabele verliezen aan de recente crisisperiode overgehouden? Dan kunt u de boekwinst op de verkoop van het pand met die verliezen verrekenen. De overdracht van het pand kost 6% overdrachtsbelasting. Dat is een drempel die terugverdiend moet worden. Laat uw adviseur het eens doorrekenen.

51. Gebouwen: liever in eigen gebruik dan ter belegging

Een ondernemer kan op een beleggingspand minder afschrijven dan op een pand in eigen gebruik. Sinds 1 januari 2007, na de invoering van 'werken aan winst' kan op een beleggingspand nog slechts afgeschreven worden tot op de bodemwaarde, de WOZ-waarde. Op een pand in eigen gebruik kan tot op de helft van de WOZ-waarde worden afgeschreven. Voor het onderscheid 'eigen gebruik' of 'belegging' is de bestemming van het pand beslissend: een pand dat bestemd is om direct of indirect hoofdzakelijk – dat wil zeggen voor 70% of meer – ter beschikking te worden gesteld aan derden, wordt als beleggingspand aangemerkt.

De wetgever heeft verzuimd die 70% nadrukkelijk aan één bepaalde factor te koppelen. En dat maakt het mogelijk om een beleggingspand om te bouwen tot een pand in eigen gebruik.

Bijvoorbeeld door de bestemming van het pand te expliciteren. Als de ondernemer een pand tijdelijk verhuurt, maar het de bedoeling is om dat pand daarna zelf te gaan gebruiken (voor meer dan 30%!) kan – ondanks de verhuur – goed worden verdedigd dat sprake is van een pand in eigen gebruik. Van eigen gebruik is ook sprake als het pand niet aan derden wordt verhuurd. Dat betekent dat wanneer de huurder van een pand medeaandeelhouder wordt – voor ten minste 1/3 gedeelte – in de bv van wie hij dat pand huurt, dat pand van status wisselt: het wordt van een beleggingspand een pand in eigen gebruik. En dat levert meer ruimte voor fiscale afschrijving op!

Panden die worden gebruikt om een onderneming te drijven en die in dat kader tijdelijk aan een derde ter beschikking worden gesteld, zijn evenmin beleggingspanden. Denk aan hotels, cafés, restaurants, tennishallen, bowlingbanen, squashbanen, vakantiebungalowparken en dergelijke. De wetgever heeft voor dergelijke situaties een uitzondering toegestaan. Als een ondernemer het gebruik van een pand of een gedeelte daarvan, tijdelijk aan een ander afstaat, is géén sprake van beleggingsvastgoed mits voldaan is aan de volgende drie voorwaarden:

- er is sprake van een normale zakelijke exploitatie van het gebouw;
- de ondernemer staat het gebruik van het gebouw (of een deel daarvan) kortstondig af; én
- tussen de eigenaar/exploitant van het gebouw en de gebruiker bestaat geen zakelijke relatie anders dan de overeenkomst tot gebruik van het pand.

Ga na welke mogelijkheden er in uw situatie zijn om een beleggingspand om te bouwen naar een pand in eigen gebruik. U kunt daar een fors voordeel mee behalen: de belastingbesparing op de afschrijving van maar liefst 50% van de WOZ-waarde van het pand.

52. Bezwaar maken tegen WOZ-waarde

De WOZ-waarde is een belangrijke factor bij de fiscale afschrijving op vastgoed. Ga na of de gemeente de WOZ-waarde van uw pand wel correct heeft vastgesteld. Laat uw adviseur zo nodig bezwaar maken tegen de WOZ-beschikking. Let op: bezwaar maken kan uitsluitend tegen de WOZ-beschikking en wel binnen zes weken na dagtekening ervan. U kunt de WOZ-waarde niet (meer) ter discussie stellen bij de vaststelling van de aanslag inkomsten- of vennootschapsbelasting!

53. WOZ: is de werktuigenvrijstelling goed toegepast?

De Wet WOZ kent een afzonderlijke vrijstelling voor werktuigen. Die behoren (in fiscale zin) niet tot het gebouw en dat betekent dat daarop ook de afschrijvingsbeperking voor vastgoed niet van toepassing is. De wetgever heeft dat expliciet geregeld: een voor de WOZ vrijgesteld werktuig wordt niet als een onderdeel tot het gebouw gerekend, maar als een afzonderlijk (afschrijfbaar) bedrijfsmiddel beschouwd.

Een werktuig moet aan drie voorwaarden voldoen om onder de WOZ-werktuigenvrijstelling te vallen:

- het werktuig moet onroerend zijn en hoofdzakelijk (voor meer dan 70%) dienstbaar zijn aan het (productie)proces dat in het gebouw plaatsvindt. Het gaat hierbij vooral om werktuigen die al

dan niet aard- en nagelvast verbonden zijn aan het gebouw én die een productiefunctie vervullen in een industrieel proces. Denk aan meet- en regelapparatuur, schakelapparatuur, trafo's, compressoren, aggregaten, verpakkingsinstallaties, weegapparatuur, pompen, meters, roerwerken, hijsinstallaties en kantineapparatuur.

Is sprake van een werktuig dat dienstbaar is aan het gebouw zelf, in die zin dat het werktuig het gebouw beter geschikt maakt voor gebruik, dan is de vrijstelling niet van toepassing. Dat is bijvoorbeeld het geval bij liften, roltrappen, verwarmings- en ventilatiesystemen;

- het werktuig moet uit het gebouw kunnen worden verwijderd zonder dat daarbij een ernstige beschadiging aan het werktuig wordt toegebracht. Anders gezegd: het werktuig moet verwijderd kunnen worden met behoud van zijn waarde;
- het werktuig mag geen 'gebouwd eigendom' zijn. Denk aan een opslagtank, hoogspanningsmasten of een windmolen. Deze objecten zijn geen gebouwen (in fiscale zin, de afschrijvingsbeperking is derhalve niet van toepassing), maar het zijn wél gebouwde eigendommen.

Ga na of de werktuigenvrijstelling in uw situatie correct is toegepast.

54. Géén beperkte afschrijving voor gehuurde gebouwen

De afschrijvingsbeperking voor gebouwen geldt niet voor gebouwen die van derden worden gehuurd. Huur blijft volgens de normale regels aftrekbaar als bedrijfskosten. Ook blijft het mogelijk om af te schrijven op de investeringen in een huurrecht. Zo'n investering leidt tot een 'economisch goed', de waardevolle investeringen die een huurder verricht in het gehuurde gebouw. Het huurrecht krijgt voor de huurder door deze investeringen een bijzondere waarde.

Is sprake van verhuur van het pand tussen verbonden lichamen of tussen verbonden natuurlijke personen, dan gelden antimisbruikbepalingen. De huurder en verhuurder worden dan gezamenlijk beschouwd, waardoor het pand voor de afschrijvingsbeperking als één geheel wordt behandeld. Meerderjarige kinderen zijn geen verbonden personen. Zij kunnen eigenaar zijn van een gebouw, terwijl de ondernemer (of zijn bv) als huurder in dat pand belangrijke investeringen verricht en daarop onbeperkt kan afschrijven.

55. Liever onderhoud dan verbetering

Hebt u een bedrijfspand met een lage fiscale boekwaarde? Dan is de kans groot dat u niet meer kunt afschrijven op dat pand. Volgens de nieuwe afschrijvingsregels kan de ondernemer zijn bedrijfspand afschrijven tot op de helft van de WOZ-waarde. Is de fiscale boekwaarde van het pand lager, dan is afschrijving niet meer toegestaan. Bij een beleggingspand is die limiet nog hoger: dat kan slechts afgeschreven worden tot op de volle WOZ-waarde. Door de nieuwe afschrijvingsregels worden onderhoudskosten op het pand fiscaal vriendelijker behandeld dan kosten van verbetering. Onderhoudskosten zijn direct aftrekbaar, terwijl kosten van verbetering bij het pand geactiveerd moeten worden en – vanwege de lage fiscale boekwaarde van het pand – mogelijk niet kunnen worden afgeschreven. Vergeet daarom niet om tijdig een kostenegaliseringsreserve voor het grootonderhoud van uw bedrijfspand op te voeren.

56. Onderhoudskosten: eerder aftrekbaar met een KER

Onderhoudskosten zijn aftrekbaar in het jaar waarin de uitgaven zijn gedaan. Die aftrek kan naar voren worden gehaald door een kostenegaliseringsreserve (een KER) te vormen. Dit is mogelijk als de bedrijfsuitoefening van dit jaar kosten heeft veroorzaakt, terwijl de met die kosten samenhangende uitgaven pas in een later jaar zullen worden gedaan. Voorwaarde voor de reserve is wel dat het om een substantieel bedrag aan kosten gaat.

Als u een kostenegaliseringsreserve ultimo 2016 wilt opvoeren, moet u nog dit jaar voor bescheiden zorgen waarmee u die reserve kunt onderbouwen. Denk bijvoorbeeld aan een reserve voor de kosten van toekomstig onderhoud aan uw bedrijfspand. Voor de onderbouwing van zo'n reserve kan een rapport van een aannemer of architect, met daarin de te verrichten werkzaamheden en de daarmee gemoeide kosten, goede diensten bewijzen.

57. Asbestsanering: benut de fiscale stimulansen

De ondernemer die investeert in het saneren van asbest komt in aanmerking voor de milieu-investeringsaftrek (MIA), en bij een combinatie met het plaatsen van zonnepanelen, ook de vervroegde afschrijving milieu-investeringen (VAMIL). Dit geldt ook voor investeringen in een woonhuis of woonschip

De MIA biedt een extra aftrek van 27% bij het vervangen van asbesthoudende platen op daken. Voorwaarde is wel dat de asbestplaten aantoonbaar zijn verwijderd door een gecertificeerd bedrijf en dat sprake is van gescheiden afvoer van het asbesthoudende materiaal. De VAMIL kan evenzeer van toepassing zijn op een dergelijke investering. Deze willekeurige afschrijving biedt een liquiditeits- en rentevoordeel: 75% van de kosten kunnen willekeurig oftewel vrij worden afgeschreven. Let op: de melding voor MIA/VAMIL moet binnen 3 maanden na het aangaan van de investeringsverplichting zijn gedaan bij het eLoket van RVO.nl.

58. Herstel verzuimde afschrijvingen en reserveringen

Met de foutenleer kunnen fouten worden hersteld die in voorgaande jaren bij de belastingheffing zijn gemaakt en die doorwerken in de boekwaarden van de bezittingen en schulden van een onderneming. Volgens de foutenleer moet een fout worden hersteld in het jaar waarin die is gemaakt. Dat kan door navordering of ambtshalve teruggave van belasting. Is dat niet mogelijk, dan moet het herstel plaatsvinden in het oudste jaar waarvan de aanslag nog niet definitief is vastgesteld.

De belastingrechter heeft de reikwijdte van de foutenleer in de afgelopen jaren aanzienlijk vergroot. Als gevolg daarvan kunnen verzuimde of nagelaten afschrijvingen en reserveringen met de foutenleer alsnog ten laste van de winst worden gebracht.

59. Herinvesteringsreserve: zorg voor een adequate onderbouwing

De ondernemer die een bedrijfsmiddel met boekwinst verkoopt, kan die boekwinst onderbrengen in een herinvesteringsreserve en zo de directe belastingheffing over die boekwinst voorkomen. Vereist is dan wel dat de ondernemer het voornemen heeft om te herinvesteren. De herinvestering moet plaatsvinden in hetzelfde jaar of de drie volgende jaren.

Bij de afboeking van de herinvesteringsreserve moet rekening worden gehouden met de boekwaarde-eis. Na afboeking van de herinvesteringsreserve mag de boekwaarde van het nieuwe bedrijfsmiddel niet lager uitkomen dan de boekwaarde van het vervreemde bedrijfsmiddel. Dit is een lastige eis die in de praktijk tot het nodige rekenwerk leidt.

Als u ultimo 2016 gebruik wilt maken van de herinvesteringsreserve, moet u maatregelen treffen om uw herinvesteringsvoornemen op die datum te kunnen aantonen. Denk aan het vastleggen van de voorgenomen investeringen in een directiebesluit, aangevuld met vastleggingen van de concrete stappen die u heeft ondernomen om de herinvestering gestalte te (kunnen) geven. Houd er rekening mee dat veelal achteraf wordt getoetst of daadwerkelijk is geherinvesteerd. Het voornemen tot herinvestering is niet alleen van belang voor de vraag of de reserve kan worden gevormd, maar ook of die reserve in de volgende (drie) jaren kan worden gehandhaafd. Zorg ervoor dat u de gegevens bij de hand heeft waarmee u het herinvesteringsvoornemen kunt aantonen!

De Hoge Raad heeft in 2014 beslist dat al aan de herinvesteringsverplichting is voldaan als de verplichting tot verwerving van een bedrijfsmiddel is aangegaan; wachten tot aflevering is niet noodzakelijk.

60. Vrije beroeper: waardeer uw goodwill af

Hebt u zich een paar jaar geleden als vrije beroeper, bijvoorbeeld als apotheker, duur moeten inkopen? En hebt u de betaalde goodwill nog niet volledig afgeschreven? Laat uw adviseur dan eens nagaan of een afwaardering van de goodwill op lagere bedrijfswaarde niet mogelijk is. Door de recente crisis is de winstgevendheid van veel organisaties van vrije beroepers sterk gedaald. Bij apotheken is dat overduidelijk: de gemiddeld betaalde goodwill voor een apotheek is gehalveerd. Oorzaak: de recente prijsdaling van geneesmiddelen die grote zorgverzekeraars hebben afgedwongen met het zogenoemde preferentiebeleid. Fabrikanten missen daardoor de financiële ruimte om apothekers de voorheen gebruikelijke kortingen en bonussen voor generieke (patentloze) geneesmiddelen te geven. En dat leidt tot een structureel lagere waarde van de apotheek. Maar ook andere vrije beroepers zien hun winstaandeel uit de beroepsuitoefening fors afnemen.

61. Incourante voorraden: forse afwaardering

Ondernemers die – mede door de crisis – geconfronteerd worden met dalende omzetten en daardoor hun voorraad handelsgoederen zien oplopen, moeten zich afvragen of die goederen niet incurant zijn. Of zij die goederen, als die eenmaal verkocht zijn, nog wel willen vervangen door een nieuwe inkoop. Als dat niet het geval is, kunnen zij die goederen als incurante voorraad fors afwaarderen. Een waardering op de geschatte opbrengst minus de regulier gecalculeerde winstmarge is goed te verdedigen.

Let op: de handelsvoorraad kan ook incurant worden doordat de methode van verkoop wijzigt. Steeds meer goederen worden via internet verhandeld, tegen prijzen waar een winkelier, met zijn mooi ingerichte, dure winkel met dito personeel niet tegenop kan. Dat kan nopen tot een afwaardering.

62. Inflatiebestendig ondernemen: voer het ijzerenvoorraadstelsel in!

Hebt u in uw onderneming te maken met almaar oplopende prijzen van grondstoffen die u in uw producten verwerkt? En waardeert u de voorraden – halffabricaten en gereed product – op kostprijs of lagere marktwaarde? Laat uw adviseur dan eens nagaan of u niet beter het ijzerenvoorraadstelsel kunt invoeren. Met dat stelsel kunt u de binnen uw bedrijf benodigde normale voorraad grondstoffen – de ijzeren voorraad – blijven waarderen op de inkoopprijs in het jaar waarin u dit waarderingstelsel invoert. Die voorraad wordt dan voortaan gewaardeerd op de lage, historische basisprijs. Dat drukt uw fiscale winst!

63. Optimaliseer de waardering van onderhanden werk

Een ondernemer moet bij de waardering van onderhanden werk en opdrachten (sinds 1 januari 2007) voortschrijdend winst nemen. Dat gebeurt door een verplichte waardering op de balansdatum op het gedeelte van de overeengekomen vergoeding voor het aangenomen werk dat is toe te rekenen aan het onderhanden werk (percentage of completion). Door deze aanpak moeten ook de constante algemene kosten in de waardering worden meegenomen.

Deze waarderingsregels gelden uitsluitend voor onderhanden werk uit hoofde van een overeenkomst tot aanneming werk. Niet voor onderhanden werk uit hoofde van een koopovereenkomst. Denk aan de productie van goederen op bestelling, het installeren van meubels, keukens en dergelijke.

Uw adviseur kan u verder helpen om de waardering van uw onderhanden werk per ultimo 2016 te optimaliseren.

64. Waardeer handelsvorderingen af én vraag de btw terug!

Veel ondernemers hebben te maken met een sterk oplopend debiteurenbestand. De kans is dan groot dat een of meer van uw debiteuren zal 'omvallen' en de openstaande factuur niet zal voldoen. Als u eraan twijfelt of uw vorderingen wel voor het volle bedrag betaald zullen worden, kunt u deze vordering afwaarderen. U moet die twijfel dan wel kunnen motiveren. Maar met een afwaardering hoeft u niet te wachten totdat definitief duidelijk is dat de vordering niet meer betaald zal worden omdat uw debiteur failliet is. Het afwaarderingverlies vermindert uw winst, en dat betekent minder te betalen belasting.

Vergeet u niet om ook de (inmiddels al afgedragen) btw op de oninbare vordering terug te vragen?

65. Koopschuld niet omzetten in een leenschuld!

Hebt u afnemers die hun facturen niet betalen?

Dan kunt u de btw op die facturen terugvragen bij de Belastingdienst, en wel op het tijdstip dat redelijkerwijs komt vast te staan dat de afnemer niet zal betalen.

Let op: als u zo'n koopschuld omzet in een leenschuld – doordat u met de wanbetalende afnemer afspreekt dat hij zijn schuld in meerdere (jaar)termijnen mag voldoen – verspeelt u het recht op de btw-teruggave. Door die omzetting wordt de koopschuld geacht te zijn betaald.

66. Oninbare vorderingen: eenvoudiger btw-teruggaaf per 2017

De teruggaaf van btw op oninbare vorderingen wordt sterk vereenvoudigd. Het recht op teruggaaf ontstaat op het tijdstip dat de oninbaarheid van de vordering kan worden vastgesteld. In het Belastingplan 2017 wordt voorgesteld dat vanaf 1 januari 2017 dat in ieder geval zo is als de afnemer na één jaar (nadat de vordering opeisbaar is geworden) nog niet betaald heeft. Die termijn geldt ook als de overeenkomst tot levering van goederen of het verrichten van diensten is geannuleerd, verbroken of ontbonden, én als een prijsvermindering of kwijtschelding heeft plaatsgevonden na de levering van de goederen c.q. het verrichten van de dienst.

Als een oninbare vordering later alsnog (gedeeltelijk) wordt voldaan, wordt de daarmee overeenkomende omzetbelasting opnieuw verschuldigd.

De ondernemer hoeft ook geen afzonderlijk teruggaafverzoek meer in te dienen: het oninbare btw-bedrag kan in de btw-aangifte in mindering worden gebracht op de periodiek af te dragen omzetbelasting. Bij overdracht van de vordering, zoals bij factoring, treedt de overnemer voor de teruggaafregeling in de positie van de verkoper. Na zo'n overdracht moet voor de btw-teruggaaf nog wél een afzonderlijk verzoek worden ingediend.

Het wetsvoorstel kent een overgangsregeling: de nieuwe regeling gaat ook gelden voor vorderingen die al vóór 1 januari 2017 opeisbaar zijn, met dien verstande dat de termijn van één jaar begint te lopen op 1 januari 2017.

De termijn van één jaar gaat ook gelden in de omgekeerde situatie, voor de ondernemer die de in rekening gebrachte btw als voorbelasting in aftrek heeft gebracht en de factuur niet heeft betaald. De ondernemer moet de in aftrek gebrachte btw weer afdragen. Voor die afdracht geldt thans een fictie van twee jaar, en die wordt teruggebracht tot één jaar.

Voor deze aanpassing geldt geen overgangsrecht: de nieuwe regels zijn onverkort van toepassing op alle onbetaalde vergoedingen per 1 januari 2017.

67. Claim een vergoeding voor buitengerechtigde kosten

Heeft u slecht-betalende klanten? Moet u als ondernemer uw klanten alsmaar ‘achtervolgen’ – manen – om uw geld te krijgen? U hoeft dat – sinds 1 juli 2012 – niet voor niets te doen: u kunt uw klanten daarvoor een vergoeding voor ‘buitengerechtigde kosten’ in rekening brengen. Dat kan alleen bij particuliere klanten; bij een wanbetalende collega-ondernemer kunt u samen afspreken wat de gevolgen zijn van het te laat betalen.

Als de klant-consument niet binnen de gestelde betalingstermijn heeft betaald, moet u hem een aanmaning sturen en daarbij nog minstens 14 dagen de tijd geven om te betalen. In die aanmaning moet u de gevolgen van niet-betaling vermelden, plus het bedrag aan buitengerechtigde kosten dat de klant verschuldigd wordt. Die kostenvergoeding is afhankelijk van het factuurbedrag: over de eerste € 2.500 is de vergoeding 15%, over de volgende € 2.500 is dat 10%, dan 5% over de volgende € 5.000, en 1% over de daaropvolgende € 190.000. De vergoeding is altijd ten minste € 40.

68. Voer een voorziening op!

Als ondernemer kunt u uitgaven die u in de komende jaren gaat doen, nu reeds ten laste van de bedrijfsresultaten brengen als die kosten en lasten zijn opgeroepen door de bedrijfsuitoefening in 2016. Denk aan de kosten van onderhoud van het bedrijfspand, vervuiling van het bedrijfsterrein, de kosten van garantie op in 2016 verkochte artikelen, reorganisatiekosten enzovoort.

Voor al die toekomstige uitgaven kan dit jaar al een voorziening worden getroffen ten laste van de bedrijfsresultaten over 2016. Met zo’n voorziening rekent u de kosten toe aan het jaar waarin die thuishoren én u incasseert de belastingbesparing op de toekomstige uitgaven eerder in de tijd. De voorwaarden voor het vormen van een voorziening zijn:

- de toekomstige uitgaven vinden hun oorsprong in feiten of omstandigheden die zich voorafgaand aan de balansdatum hebben voorgedaan; én
- er bestaat een redelijke mate van zekerheid dat die uitgaven zich zullen voordoen; én
- die uitgaven kunnen ook overigens aan de periode voorafgaand aan de balansdatum worden toegerekend.

Uit 2016 kunt u een voorziening opvoeren voor alle tot dat tijdstip veroorzaakte kosten, óók voor de kosten die in een eerder jaar zijn ontstaan. Inhaal van ‘oude’ kosten uit voorgaande jaren is toegestaan. Maar die inhaal is wél beperkt tot de kosten die betrekking hebben op de periode dat u de betreffende zaak in eigendom hebt: de kosten die zijn ontstaan voordat u dat bedrijfsmiddel verkreeg worden geacht begrepen te zijn in de koopprijs van de betreffende zaak.

69. Pak een kostenegaliseringsreserve voor pensioenen

Overweegt u om (aanvullende) pensioenrechten toe te kennen aan een of meer medewerkers, maar wilt u nog geen bindende toezeggingen doen? Dan kunt u nu toch al een reservering voor die toekomstige pensioenlasten ten laste van de winst brengen. U moet dan wel een stellig voornemen hebben om de pensioenrechten te zijner tijd toe te kennen én dat voornemen ook kunnen aantonen. Daarvoor is nodig een mededeling inzake de voorgenomen pensioentoekenning aan de betreffende medewerkers, een offerte van een professionele verzekeraar voor de kosten van een en ander én bij een bv een besluit van de aandeelhoudersvergadering van de vennootschap. U kunt de pensioenegaliseringsreserve met de fiscaal voordelige lineaire methode opbouwen.

70. Pas op: extra pensioenlasten bij waardeoverdracht

Werknemers hebben het wettelijk recht om bij verandering van baan hun opgebouwde pensioenkapitaal mee te nemen naar de pensioenregeling van de nieuwe werkgever. De

pensioenuitvoerder is verplicht om mee te werken aan deze waardeoverdracht. Zo'n waardeoverdracht kan de oude werkgever onverwachts veel extra geld kosten. Bij de overdracht van het pensioenkapitaal moet de waarde van de bij de oude werkgever opgebouwde pensioenaanspraken worden vastgesteld. Een belangrijke factor daarbij is de te hanteren rekenrente. Bij eindloon- of middelloonregelingen – de meest voorkomende pensioenregelingen in ons land – moet de waarde van de pensioenaanspraken worden vastgesteld tegen het zogenaamde Wettelijk Standaard Tarief (WST). Dit is de wettelijke overdrachtswaarde; de Nederlandsche Bank stelt jaarlijks het daarvoor te hanteren rentepercentage vast. Verzekeraars en pensioenfondsen berekenen de waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken op basis van marktrente. En die kan fors afwijken van de WST. Als de rente volgens het WST lager is dan de rente waarmee verzekeraars en pensioenfondsen rekenen, is er minder vermogen opgebouwd dan de wettelijke overdrachtswaarde. En dat mag – moet! – de oude werkgever betalen, ook al is de werknemer al geruime tijd uit dienst! Per werknemer kan dit om grote bedragen gaan. U kunt zich als werkgever tegen dit risico verzekeren. Het is zinvol om dat eens na te gaan, zeker bij veel personeelsverloop.

71. Is een voorziening voor proceskosten nodig?

Bent u als ondernemer dit jaar in een zakelijk conflict geraakt? En zijn uw advocaten daar nu druk mee? Schatten zij de kans groot dat een en ander in een procedure zal uitmonden? Vergeet dan niet om ultimo 2016 een voorziening op te voeren voor de geraamde schade én de proceskosten.

72. Vergeet geen overlopende passiva

Zorg ervoor dat u bij het opmaken van de jaarstukken over 2016 alle overlopende passiva opvoert. Elke passiefpost die u kunt opvoeren, vermindert de winst. Denk aan alle posten waarvoor de nota of afrekening pas in 2017 zal binnenkomen, maar die betrekking heeft op dit jaar. Vergeet ook niet de in 2016 vooruit ontvangen betalingen, waarvoor het werk ultimo 2016 nog verricht moest worden.

73. Vakantiegeld: voer de kosten nu al op

Vergeet u niet om ultimo 2016 een passiefpost op te voeren voor het recht op vakantiegeld dat uw werknemers per die datum hebben opgebouwd? Het vakantiegeld dat u in mei 2017 aan uw medewerkers moet betalen, heeft voor 7/12 deel betrekking op 2016. Dat vermindert de winst over 2016. Ook voor de niet opgenomen vakantiedagen kunt u per 31 december 2016 een passiefpost opvoeren.

74. Let op uw vakantiedagen!

Sinds 1 januari 2012 is er een nieuwe regeling voor vakantiedagen. Het kabinet wil met deze nieuwe wetgeving het opsparen van vakantiedagen aan banden leggen. Voor de wettelijke vakantiedagen is een verjaringstermijn van zes maanden ingevoerd: als deze vakantiedagen niet binnen zes maanden na afloop van het jaar zijn opgenomen, vervallen ze. Voor bovenwettelijke vakantiedagen verandert er niets: daar blijft de verjaringstermijn van vijf jaar gelden. Een werknemer heeft zoveel wettelijke vakantiedagen als het aantal werkdagen dat hij per week werkt x 4. Een fulltimer heeft derhalve twintig wettelijke vakantiedagen. Bij een parttime werker gaat dat evenredig omlaag. Iemand die 25 uur per week werkt, heeft minimaal 100 uur vakantie per jaar. Informeer uw werknemers tijdig over de nieuwe regeling, dan voorkomt u teleurstellingen en een verlies van opgespaarde vrije dagen

75. De correcte aanpak bij loonbeslag

Als een van uw werknemers zijn schulden niet betaalt, kan dat tot loonbeslag leiden. Als werkgever bent u verplicht daar aan mee te werken. De deurwaarder meldt zich bij uw bedrijf, met een rechterlijk vonnis of een dwangbevel tot betaling, en hij wil beslag leggen op het loon van een van uw medewerkers. U krijgt een lange vragenlijst van de deurwaarder en die moet u invullen en retourneren; doet u dat niet dan loopt u het risico voor de loonvordering te worden aangesproken. De deurwaarder kan met uw info de beslagvrije voet berekenen. Dat is het loon dat u nog aan uw medewerker mag uitbetalen, de rest moet u aan de deurwaarder uitkeren, voor de aflossing van de schulden van uw werknemer. De beslagvrije voet is ongeveer de helft van de bijstandsnorm, zo'n € 625 per maand. Bij een uitkering is de vrije voet 90% van de bijstandsnorm. Als uw werknemer het met € 625 niet redt kan de deurwaarder de vrije voet verhogen tot die 90% norm. Let op: vakantiegeld en overwerkvergoedingen moeten ook aan de deurwaarder worden doorbetaald. Vergeet u niet uw werknemer te helpen om uit de financiële sores te komen? Handige sites zijn www.zelfjeschuldenregelen.nl en www.nibud.nl

76. Met BMKB krijgt u meer krediet

Lukt het niet zo best om bij de bank een bedrijfskrediet te krijgen? Biedt u – volgens de bank – te weinig zekerheid? In dat geval kan de BMKB soelaas bieden. Als u die regeling kunt benutten, staat de overheid garant staat voor een deel van de lening. En dan is de bank eerder bereid om uw onderneming een lening te verstrekken.

De BMKB borgstellingsregeling is bestemd voor ondernemingen met maximaal 250 werknemers met een jaaronzet tot 50 miljoen euro óf een balanstotaal tot 43 miljoen euro. Voor startende en innoverende bedrijven gelden extra gunstige voorwaarden. Het aanvragen van de BMKB garantieregeling gebeurt via de bank. Voor meer informatie zie: <http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/borgstelling-mkb-kredieten-bmkb>

77. Let op de kostenaftrekbeperking

In de wet zijn diverse kostensoorten opgesomd die beperkt of in het geheel niet aftrekbaar zijn van de bedrijfswinst. Beperkt aftrekbaar zijn de kosten van voedsel, drank en genotmiddelen, representatie - daaronder begrepen recepties, feestelijke bijeenkomsten en vermaak - en van congressen, seminars, excursies, studiereizen en dergelijke, inclusief reis- en verblijfkosten. Deze kosten zijn tot een bedrag van € 4.500 niet aftrekbaar. U kunt er ook voor kiezen deze kosten voor 73,5% in aftrek te brengen. Dat is voordelig als de beperkt aftrekbare kosten over 2016 minder dan € 16.600 bedragen.

Voor bv's geldt een soortgelijke regeling, maar het niet-aftrekbare bedrag voor bv's bedraagt 0,4% van de loonsom in de bv, indien de uitkomst daarvan meer is dan € 4.500.

Vraag uw adviseur welke van beide regelingen in uw situatie het voordeligste uitpakt.

78. Voorkom de kostenaftrekbeperking

Een ondernemer kan de hiervoor beschreven kostenaftrekbeperking voorkomen door de beperkte kosten expliciet in rekening te brengen bij zijn afnemers. Op die manier wordt de aftrekbeperking doorgeschoven naar die afnemer. Dat kan voordelig uitpakken als de afnemer zelf geen last heeft van die aftrekbeperking omdat die voor hem niet geldt, bijvoorbeeld omdat hij niet belastingplichtig is (verenigingen, stichtingen, de overheid) of in het buitenland gevestigd is. Ga nog dit jaar na, in goed overleg met uw afnemers, of u beperkt aftrekbare kosten (alsnog) expliciet bij hun in rekening kunt brengen om zo uw kostenaftrekbeperking te verminderen.

76. Check de modelovereenkomsten voor zzp'ers

Oprachtgevers die veel met zzp'ers werken kunnen zekerheid krijgen over de arbeidsrelatie die zij aangaan met hun opdrachtnemers, de zzp'ers, door gebruik te maken van de modelovereenkomsten die de Belastingdienst heeft opgesteld. De Belastingdienst heeft inmiddels 22 modelovereenkomsten op de site staan, 4 algemene sectorovereenkomsten en 18 voorbeeldovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen. .

Bij gebruik van de modelovereenkomst staat vast dat er geen sprake is van een dienstbetrekking – en dat de opdrachtgever mitsdien geen loonheffing hoeft in te houden – maar uitsluitend als partijen in hun eigen overeenkomst exact de voorwaarden, feiten en omstandigheden uit de modelovereenkomst aanhouden en dienovereenkomstig feitelijk handelen. Partijen moeten in de eigen overeenkomst expliciet verwijzen naar het door de Belastingdienst toegekende nummer van de toegepaste modelovereenkomst. Daarvoor moet de volgende tekst te worden gebruikt: 'Deze overeenkomst is gelijkkluidend aan de door de Belastingdienst op dd-mm-jjjj onder nummer beoordeelde overeenkomst'. Als deze tekst niet is opgenomen, kunnen opdrachtgever en opdrachtnemer aan hun overeenkomst niet het vertrouwen ontlenen dat er geen loonheffingen behoeft te worden ingehouden en voldaan. Wijzigingen in de tekst van de door de Belastingdienst beoordeelde overeenkomst kunnen gevolgen hebben voor de loonheffingen.

De geldigheidsduur van de modelovereenkomst is vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van goedkeuring. Daarbij geldt een voorbehoud voor wijzigingen in relevante wet- of regelgeving in die vijfjaarsperiode. Ook rechtspraak kan aanleiding zijn om de goedkeuring van de overeenkomst voor de toekomst in te trekken. In de modelovereenkomsten is een bepaling opgenomen voor mogelijke correcties loonheffingen. Daarbij worden opdrachtgevers gewezen op het verbod om de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke Zorgverzekeringswet op de werknemer te verhalen.

Het gebruik van een modelovereenkomst zegt niets omtrent de fiscale positie van de zzp'er voor de heffing van inkomstenbelasting: de overeenkomst geeft geen oordeel omtrent het ondernemerschap van de zzp'er. De modelovereenkomst biedt ook geen zekerheid voor wat betreft de heffing van omzetbelasting. De Belastingdienst wijst iedere aansprakelijkheid af voor gevolgen, van welke aard ook, van het gebruik van de voorbeeldovereenkomsten.

77. Van VAR naar modelovereenkomsten per 1 mei 2016

De wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA), de wettelijke regeling ter vervanging van de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR), is op 1 mei 2016, de Dag van de Arbeid, ingegaan. De invoering is uitgesteld vanwege de vele bezwaren die in de Eerste Kamer tegen dit wetsvoorstel naar voren zijn gebracht.

Daardoor schuift ook de implementatietermijn op, tot 1 mei 2017. Opdrachtgevers en –nemers hebben tot die datum de tijd om zo nodig hun werkwijze aan te passen aan een voorbeeldovereenkomst. De Belastingdienst zal in deze implementatietermijn wel toezicht houden, maar geen repressieve handhavingsmaatregelen treffen. Voorwaarde is dan wel dat opdrachtgever én opdrachtnemer er in deze periode aan werken om hun arbeidsrelatie te gaan aanpassen aan de nieuwe DBA-wetgeving. De geldigheid van de in 2014 afgegeven VAR's wordt verlengd tot 1 mei 2016. Die verlenging had al eerder plaatsgevonden: de 2014 VAR's blijven geldig tot 1 mei 2016 (mits de omstandigheden waaronder de werkzaamheden worden verricht niet gewijzigd zijn).

78. Modelcontracten: let op de btw

De modelcontracten van de Belastingdienst ter vervanging van de VAR kunnen voor problemen zorgen bij de heffing van omzetbelasting. In diverse modelovereenkomsten wordt gewerkt met een opdrachtverstrekking. Dat uitlenen van personeel is belast met btw, tenzij een vrijstelling van toepassing is. Bij de modelcontracten voor medici is er geen btw-gevolg als het contract betrekking

heeft op een BIG-ger die een medische dienst gaat verrichten die onder een vrijstelling valt. Maar bij het modelcontract voor een gastdocent in het wettelijk geregeld onderwijs ligt dat anders. Daar geldt wel een goedkeuring voor een btw-vrije invulling, maar voor toepassing daarvan moet het initiatief bij de onderwijsinstelling liggen. En dat wringt met de vereiste zelfstandigheid van de zzp'er.

Als de btw bij de opdrachtgever blijft 'hangen' – als hij die niet als voorbelasting in aftrek kan brengen – heeft dat een kostprijsverhogend effect. U kunt deze btw-sores ondervangen door te werken met een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening', of door een zogenaamde pot-overeenkomst aan te gaan. Vraag uw btw-adviseur naar de details!

79. Voorkom de inlenersaansprakelijkheid

Als u als ondernemer personeel inleent van een andere werkgever, kunt u – als die uitlenende werkgever zijn fiscale verplichtingen niet nakomt – als inlener aansprakelijk gesteld worden voor de loon- en omzetbelasting die de uitlener verschuldigd is over de aan u geleverde prestaties. Voor zo'n aansprakelijkstelling is wel vereist dat het ingeleende personeel onder uw toezicht of leiding heeft gewerkt.

Let op: de Belastingdienst neemt aan dat dit al snel het geval is, zeker bij relatief eenvoudige werkzaamheden als bijvoorbeeld de diensten van een schoonmaakbedrijf. Regel die werkzaamheden zo, dat u geen toezicht of leiding over die ingeleende arbeidskrachten hoeft uit te oefenen. Dat kan u bij een deconfiture van de uitlener veel geld schelen.

80. WKA-depot exit; regel een G-rekening

Maakt u gebruik van het WKA-depot bij de Belastingdienst om 'bevrijdend' te betalen om zo uw aansprakelijkheid voor uitleners en onderaannemers te beperken? Dat lukt niet meer: de Belastingdienst heeft de WKA-depots per 1 januari 2016 opgeheven. Inleners en aannemers kunnen thans niet meer rechtstreeks bij de Belastingdienst storten. De Belastingdienst heeft hiertoe besloten omdat het aantal WKA-depots de afgelopen jaren sterk is afgenomen: naar verluidt waren er nog maar zo'n 1.500 actieve WKA-depots.

Inleners en aannemers kunnen vanaf 1 januari 2016 alleen nog een vrijwaring verkrijgen door een deel van de factuur te storten op de G-rekening van de uitlener of de onderaannemer.

81. Uitzendkracht: wel of geen kopie identiteitsbewijs

Maakt u, werkgever, regelmatig gebruik van uitzendkrachten? En vraagt u die krachten om hun identiteitsbewijs om daar een kopietje van te maken voor uw administratie? Vanaf 1 januari 2014 is dat niet meer nodig. Sterker nog, het is in strijd met de wet!

Als werkgever bent u verplicht om de identiteit van nieuwe werknemers te controleren. Die check doet u aan de hand van een geldig identiteitsbewijs, een identiteitskaart of paspoort van de werknemer. Daar moet u een kopie van maken en die bij uw loonadministratie bewaren.

De Belastingdienst schreef deze procedure ook voor bij uitzendkrachten. Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) heeft zich daartegen verzet – de uitzendkrachten zijn niet in loondienst bij de inlener, maar bij het uitzendbureau – en de Belastingdienst is het met het CBP eens: u hoeft vanaf 1 januari 2014 geen kopie van het identiteitsbewijs meer te maken en te bewaren.

Deze 'onthefing' geldt ook voor uitzendkrachten met een buitenlandse nationaliteit als zij afkomstig zijn uit een land binnen de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland. Is de uitzendkracht afkomstig uit een ander land, dan bent u als werkgever weer wél verplicht om een kopie van een geldig identiteitsbewijs te maken en te bewaren. Hier geldt de Wet arbeid vreemdelingen (WAV).

82. Doe de Waadi-check

Leent u wel eens – tijdelijk – uitzendkrachten in? Van een erkend uitzendbureau, een banenpool of een payroller? Of van een collega-ondernemer? Check dan of die uitlener wel als uitzendonderneming geregistreerd staat in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Als u personeel inleent van een niet-geregistreerde uitzendonderneming kan u dat duur komen te staan. De uitlener én inlener kunnen dan beboet worden. Die boetes zijn fors: € 12.000 per werknemer bij de eerste overtreding en bij recidive een veelvoud tot maximaal € 76.000! U kunt als inlener snel checken of de uitlener aan de Waadi-registratie voldoet, met de Waadi-check: zie <http://www.ondernemersplein.nl/artikel/waadi-check>

83. Buitenlands personeel: altijd checken

Bent u van plan om een of meer buitenlandse werknemers aan te trekken? Ga dan naar <http://www.ondernemersplein.nl/regel/buitenlands-personeel> en ga na hoe u dat personeel op de juiste wijze in dienst moet nemen. U moet zich houden aan de Wet arbeid vreemdelingen. arbeidskrachten.

84. Personeel met korting

Als werkgever kunt u profiteren van aantrekkelijke kortingen bij het in dienst nemen van bepaalde groepen werknemers. Er zijn extra kortingen of subsidies te krijgen, op landelijk niveau, maar ook bij de lokale overheid. U doet er verstandig aan om uw personeelsadviseur daar op tijd naar te vragen: er ligt een forse besparing op de arbeidskosten op u te wachten. Enkele voorbeelden:

- Als u een werknemer in dienst neemt die 50 jaar of ouder is en uit een uitkerings situatie komt, kunt u een korting krijgen van maximaal € 7.000 op de afdracht van sociale verzekeringen. De werknemer moet dan wel ten minste 36 uur per week werken. Werkt de man of vrouw parttime, dan kunt u het bedrag van de korting pro rato toerekenen. Een werkgever kan deze korting maximaal 3 jaar benutten: uw voordeel € 21.000!
- Neemt u een werknemer in dienst die arbeidsgehandicapt is, dan kunt u ook tot € 7.000 korting krijgen op de afdracht van sociale verzekeringen.
- Een premiekorting is – sinds begin dit jaar – ook mogelijk als u een jongere, tussen de 18 en 27 jaar, in dienst neemt die voor de indiensttreding recht heeft op een WW- of bijstandsuitkering. De korting kan over twee jaar in totaal € 7.000 bedragen.

Dit is een tijdelijke regeling: de korting geldt voor jongeren die u tussen 1 januari 2014 en 1 januari 2017 in dienst neemt, voor ten minste 6 maanden én 32 uur per week.

Om deze premiekortingen te verkrijgen, moet u als werkgever aantonen dat aan de voorwaarden wordt voldaan. Dat doet u met een zogenaamde 'doelgroepverklaring', die de (aspirant) werknemer kan aanvragen bij het UWV of bij de gemeente. U moet die verklaring bij uw salarisadministratie bewaren.

Voor nog veel meer subsidies en kortingen op arbeidskosten zie

<http://www.ondernemersplein.nl/ondernemen/geldzaken/subsidies/premiekorting/>

85. Check uw sectorindeling!

De Belastingdienst controleert de sectorindeling van bedrijven nadrukkelijk. Die sectorindeling is beslissend voor de hoogte van de sectorpremie en die kan van invloed zijn op de hoogte van de gedifferentieerde premie Werkhervattingskas die een werkgever moet betalen. Veel werkgevers zijn in een onjuist sector ingedeeld en hanteren een onjuiste sectorpremie: sommige werkgevers betalen te weinig premie, anderen juist (veel) te veel.

Check of u in de juiste sector bent ingedeeld en de juiste premies betaalt: UWV.nl en zoek op Nota premievaststelling sectorfondsen 2016

Als uw bedrijf in de verkeerde sector is ingedeeld, kunt u dat niet zomaar aanpassen in uw loonprogramma. U moet de afwijking schriftelijk melden bij de Belastingdienst. Die bepaalt dan of en zo ja, per wanneer, de andere sectorindeling voor u van toepassing is. Het toepassen van een 'onjuiste' sectorpremie kan niet alleen leiden tot naheffingen, maar ook boetes.

86. Benut de versoepelde salary-split regeling

Bent u met uw onderneming internationaal actief? Heeft uw bedrijf een of meer vestigingen in het buitenland? Of hebt u intensieve, goede contacten met buitenlandse relaties? Zo ja, dan kan een salary-split voor u en uw stafmedewerkers wel eens voordelig uitpakken. Door zo'n salary-split wordt de belastingheffing over het salaris verdeeld over Nederland en het buitenland, en dat betekent meestal een lagere belastingdruk. De spelregels voor zo'n split zijn recent versoepeld: voor een aftrek ter voorkoming van dubbele belasting in Nederland is al voldoende dat de arbeidsbeloning *kan* worden doorbelast aan de vestiging in de werkstaat.

87. Fitness mag, wellness niet

Biedt u, werkgever, uw medewerkers gratis bedrijfsfitness? Met een abonnement op de sportclub of bij u op de zaak? Dat kan – onder voorwaarden – belastingvrij.

Let op: Financiën verstaat onder fitness uitsluitend de conditie- of krachttraining van werknemers onder deskundig toezicht, niet allerlei extra faciliteiten die luxe sportclubs bieden, zoals een bezoekje aan de zonnebank of sauna, kinderopvang tijdens het sporten, en dergelijke. Die componenten van het abonnement vallen buiten de fiscale gunstregeling voor bedrijfsfitness. Check het fitnessabonnement van uw medewerkers.

88. De 30%-regeling: snel oppakken!

Werknemers die in het buitenland geworven zijn, of die vanuit het buitenland zijn uitgezonden om in Nederland te komen werken, kunnen – onder voorwaarden – in aanmerking komen voor de 30%-regeling. Die regeling biedt een belastingvrije vergoeding voor de extra kosten van het verblijf in Nederland tot 30% van het loon; deze vrijstelling kan tot 10 jaar lang worden toegepast. De werknemer die deze profijtelijke regeling wil benutten, moet beschikken over een specifieke deskundigheid die niet of nauwelijks te vinden is op de Nederlandse arbeidsmarkt.

De 30%-regeling is per 1 januari 2012 aangepast:

- De bij de werknemer vereiste specifieke deskundigheid wordt ingevuld door een salarismax. Voor 2016 is dat € 52.698 (bruto); dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Als de (in het buitenland geworven) werknemer een salaris heeft van dit bedrag of meer wordt hij geacht te beschikken over specifieke deskundigheid.
- De 30%-regeling kan maximaal 10 jaar worden benut. Deze kortingsregeling is aangescherpt door verlenging van de toetsingsperiode van 10 naar 25 jaar: een eerdere periode van verblijf of tewerkstelling in Nederland in die 25 jaar of die in die periode is geëindigd, komt in mindering op de looptijd van 10 jaar.
- Werknemers die in het buitenland in de grensstreek met Nederland wonen, kunnen slechts voor de 30%-regeling in aanmerking komen als zij op een afstand van ten minste 150 kilometer van de Nederlandse grenzen wonen.
- Voor jonge buitenlanders die in Nederland promoveren en die voorafgaand aan die periode van promoveren in het buitenland verbleven, wordt de 30%-regeling versoepeld: de toets of die werknemer 'uit het buitenland is aangeworven' komt te vervallen.

Werknemers die ultimo 2011 onder de 30%-regeling vielen, worden geëerbiedigd: de nieuwe regels gelden niet voor hen. Daarop geldt één uitzondering: de inspecteur kan na vijf jaar opnieuw toetsen of de werknemer nog voldoet voor toepassing van de 30%-regeling. Als die toets na 1 januari 2012 plaatsvindt, moet de inspecteur de salarishnorm daarbij in acht nemen.

89. Meewerkende familieleden: stel de werknemersverzekering veilig

Werken er een of meer familieleden bij u in de zaak? En wilt u die familieleden onder de werknemersverzekeringen (WW, ziektewet, e.d.) laten vallen? Zorg dan voor een schriftelijke arbeidsovereenkomst. En een onderbouwing van de gezagsverhouding, bijvoorbeeld door een schriftelijke vastlegging van de werkafspraken. Met die documenten kunt u het recht op uitkeringen krachtens de werknemersverzekering veilig stellen.

90. Uw studentenkid: geen toelage, maar loon

Hebt u een studerende zoon of dochter? En moet u hem/haar iedere maand weer een flinke toelage verstrekken? Ga na of u uw zoon of dochter niet op de payroll van uw onderneming kunt zetten. Een baantje bij u in de zaak is snel gevonden, en dat pakt fiscaal voordelig uit! Uw zoon of dochter kan – door de heffings- en arbeidskorting – een kleine € 7.000 per jaar belastingvrij verdienen, en u kunt dat loon als bedrijfskosten opvoeren. Dat is een fiscaal aftrekbare studietoelage van bijna € 600 in de maand.

91. Bent u WUL-proof?

Per 1 januari 2013 is de Wet uniformering loonbegrip (WUL) ingevoerd. Die wet brengt een uniform loonbegrip voor de loonheffing, de premies volksverzekeringen en de premies werknemersverzekeringen. Door de WUL wordt het loonstrookje van de werknemer en de loonadministratie van de werkgever eenvoudiger. De belangrijkste gevolgen van de uniformering van het loonbegrip zijn:

- de bijtelling van de auto van de zaak wordt onderdeel van het premieloon voor de werknemersverzekeringen.
Heeft de werknemer voor zijn auto van de zaak een verklaring geen privégebruik (of voor de bestelauto een verklaring uitsluitend zakelijk gebruik), dan heeft deze wijziging geen gevolg: er is geen bijtelling, zodat ook geen premies verschuldigd zijn. Als blijkt dat de werknemer meer dan 500 kilometer privé rijdt, wordt de bijtelling privégebruik auto alsnog verloond. De werknemer krijgt dan een naheffingsaanslag loonheffing, plus daarbovenop voortaan ook een aanslag premie werknemersverzekering. Deze naheffingen kunnen aan de werkgever worden opgelegd als hij wist dat de verklaringen geen privégebruik onjuist waren.
- loon dat bij een langdurige op non-actiefstelling van de werknemer wordt doorbetaald, gaat ook behoren tot het premieloon.
Vanaf 1 januari 2013 wordt dergelijk loon gedurende maximaal 104 weken aangemerkt als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking. Voor doorbetalingen bij ziekte was dat al eerder zo geregeld.
- sinds 1 januari 2013 is niet meer de werknemer, maar de werkgever de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw verschuldigd. Ook over het loon uit vroegere dienstbetrekking (tot het bereiken van de 65-jarige leeftijd van de werknemer). Een uitzondering geldt voor de Zvw-bijdrage bij dga's, bij de naheffing over de bijtelling privé gebruik auto en bij opting-in voor de loonheffing. Door deze aanpassing vervalt de mogelijkheid voor de werknemer om als hij voor meerdere werkgevers werkt, de teveel betaalde premie terug te vragen. Iedere werkgever is voortaan de bijdrage tot het maximum verschuldigd. Dat kan voor werkgevers financieel duur uitpakken. Voor werknemers is de Zvw-bijdrage in het nieuwe systeem geen belastbaar loon.

De WUL kan voor een werkgever behoorlijke financiële gevolgen hebben.

92. Fooien in de horeca: forfaitair loon

Bent u als ondernemer actief in de horecasector? En krijgen uw personeelsleden fooien van de klanten? Dan heeft u als werkgever te maken met de fooienregeling. Als u uw medewerkers minder loon betaalt dan het bedrag waarop zij recht hebben (volgens de geldende regels, de wet of de CAO), moet u dat verschil verlonen en daar loonheffing over afdragen. De fiscus gaat er van uit dat uw werknemers het verschil met het wettelijk of CAO-loon aan fooien ontvangen. Dat fooienforfait behoort tot het belastbare loon. Krijgen uw werknemers meer fooien dan dat forfaitbedrag – en weet u daarvan, bijvoorbeeld omdat u de fooienpot verdeelt – dan moet u het hogere bedrag tot het loon rekenen.

Als u de fooien niet verloont, kan u dat op een naheffingsaanslag met boete komen te staan.

Let op: het fooienforfait geldt uitsluitend voor bedienend personeel. Dus niet voor uw medewerkers die in de keuken werken.

93. Kostenvergoeding: bij ziekte aanpassen of stopzetten

Veel werkgevers geven hun werknemers een vrije kostenvergoeding. Als de werknemer ziek wordt, moet die kostenvergoeding aangepast of mogelijk zelfs stopgezet worden. Niet direct, maar als de werknemer twee maanden ziek thuis zit, moet de vergoeding worden aangepast. De vrije vergoeding moet dan beperkt worden tot het bedrag van de kosten dat ook bij ziekte van de werknemer doorloopt. Denk aan abonnementen op vakliteratuur enzovoort. Maar een vergoeding voor representatie, die veelal het leeuwendeel van de vrije vergoeding uitmaakt, moet worden stopgezet. Een te hoge kostenvergoeding wordt aan de vrije ruimte toegedeeld. Dat kan een werkgever een eindheffing van 80% kosten!

94. De fiscus controleert digitaal!

Als werkgever moet u regelmatig controleren of u een vergoeding voor diverse kosten van uw medewerkers - nog steeds - onbelast kunt verstrekken. Dat houdt in dat u steekproefsgewijs moet nagaan of de werknemer zijn telefoon, internet enzovoort in de vereiste mate zakelijk gebruikt. Houd er rekening mee dat de fiscus het gebruik van een (mobiele) telefoon, van internet en dergelijke digitaal kan controleren, door de betreffende gegevens op te vragen bij de aanbieders van die diensten. Als daarbij blijkt dat de werknemer deze voorzieningen niet of niet in de vereiste mate zakelijk gebruikt, wordt de te hoge kostenvergoeding aan de vrije ruimte toegedeeld. Dat kan een werkgever een eindheffing van 80% kosten!

95. Te hoge kostenvergoeding: wie betaalt de rekening?

Als de Belastingdienst bij controle constateert dat u een bovenmatige kostenvergoeding aan uw medewerkers verstrekt, zal de inspecteur de meer verschuldigde loonbelasting naheffen. Bij de vaststelling van die aanslag is van groot belang of u als werkgever de ter zake verschuldigde belasting op de betreffende medewerkers gaat verhalen. Doet u dat niet, dan wordt de te hoge kostenvergoeding aan de vrije ruimte toegedeeld. Dat kan een werkgever een eindheffing van 80% kosten!

96. Negatief loon, ook als het loon eerder niet belast is!

De Hoge Raad heeft in een recent arrest het negatief loonbegrip fors verruimd. Ons hoogste rechtscollege accepteert negatief loon voor een loonbestanddeel dat nooit als positief loon is aangemerkt. Negatief loon is niet beperkt tot loon dat de werknemer heeft 'genoten' en dat eerder bij hem in de belastingheffing is betrokken. In de berechte casus kon een werknemer bijna € 300.000 negatief loon opvoeren omdat hij zijn (in privé verworven) aandelen in de NV van zijn werkgever bij ontslag met verlies moest verkopen.

Een opmerkelijke uitspraak: de Hoge Raad accepteert negatief loon voor een loonbestanddeel dat nooit als positief loon is aangemerkt. Negatief loon was volgens vaste jurisprudentie beperkt tot loon dat een werknemer aan zijn werkgever moet terugbetalen – loon dat de werkgever 'terugneemt' – én een aan de werkgever betaalde schadevergoeding wegens disfunctioneren. In de berechte casus had de werknemer de certificaten als privépersoon verkregen; de verwerving maakte geen deel uit van zijn arbeidsvoorwaarden. De verplichte verkoop met verlies leidt tot negatief loon, omdat het nadeel uitsluitend voortkomt uit een beding in zijn arbeidsovereenkomst en zo in rechtstreeks verband staat met de dienstbetrekking. Een opmerkelijke uitspraak met een groot fiscaal belang.

97. Spek de kas van de personeelsvereniging

Als werkgever kunt u een belastingvrije bijdrage verstrekken aan de kas van de personeelsvereniging. Uw bijdrage, in redelijkheid gedaan, is géén loon voor de werknemers, en u kunt die bijdrage wél als loonkosten ten laste van de winst brengen. Vereist is dan wel dat tenminste driekwart van de werknemers lid kan worden van de personeelsvereniging én dat die vereniging met het geld leuke dingen doet voor het personeel.

98. Kerstpakketten: houd de kosten in de hand!

Gaat u dit jaar weer kerstpakketten uitdelen aan uw werknemers en relaties?

Let op: kerstpakketten pakken vaak veel duurder uit dan u denkt. Dat komt omdat u de kerstpakketten vrij van belasting wilt weggeven. Beter gezegd: moet geven. Als u iemand een geschenk geeft, en die ander moet daar belasting over betalen, werkt dat niet zo relatiebevorderend. En dat was toch de bedoeling van het relatiegeschenk

De btw op de aanschaf van het kerstpakket is vaak niet als voorbelasting verrekenbaar.

Hier loopt u tegen het BUA op, het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting. De btw is slechts aftrekbaar als de werknemer in dat jaar niet meer dan € 227 aan personeelsvoorzieningen heeft gehad. Heeft de werknemer een auto van de zaak, dan gaat het dus altijd fout: géén btw-aftrek op het kerstpakket.

99. Kerstpakketten voor uitzendkrachten, zzp'ers en relaties

Kerstpakketten zijn populair. Iedere werkgever weet dat hij zich daar niet aan kan onttrekken. U kunt het kerstpakket voor uw werknemers gratis en belastingvrij verstrekken in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Pas op; dat kan niet voor de kerstpakketten voor uitzendkrachten en zzp'ers: dat zijn geen werknemers van u dus die vallen niet onder werkkostenregeling. Voor deze medewerkers moet u de belastingheffing afkopen tegen de eindheffingsregeling voor niet-werknemers. Dat is 45% bij een kerstpakket tot € 136; kost het pakket meer, dan is de eindheffing 75%. Datzelfde geldt ook voor de kerstpakketten voor uw relaties.

100. Plastic tasjes: regel het voor uw klanten

Vanaf 1 januari 2016 mogen er geen gratis plastic tasjes meer verstrekt worden door winkeliers, apothekers, in de horeca, bij benzinestations, in musea en ga zo maar door. Een plastic tas tegen een vergoeding mag wél. De overheid heeft een richtprijs vastgesteld van € 0,25 per tas, maar de ondernemer kan meer of minder vragen. De levering van een plastic tas is een btw-belaste levering: er is 21% btw verschuldigd, ook als in de tas btw-vrijgestelde of tegen 6% belaste boodschappen worden meegenomen. De plastic tas is geen verpakkingsmateriaal, het is een aparte levering die apart op de kassabon moet worden vermeld.

Ondernemers die hun tijd beter kunnen besteden, kunnen een tassenverzamelpunt in de zaak openen. Klanten kunnen daar hun eigen plastic tasje droppen, en de volgende keer gratis meenemen. Of de ondernemer moet geen plastic tassen, maar papieren of stoffen tassen verstrekken. Let op: die tassen mogen geen plastic coating hebben.

101. Voer een schoolgeldregeling in voor uw medewerkers

Schoolgaande kinderen zijn duur. Als werkgever kunt u daar voor uw medewerkers iets aan doen: u kunt een schoolgeldregeling treffen, waarmee u fiscaal vriendelijk uitkeringen kunt geven aan de schoolgaande kinderen van uw medewerkers.

De schoolgelduitkeringen die u verstrekt, worden bij die kinderen als loon – uit de dienstbetrekking van een van hun ouders – belast. De kinderen kunnen hun algemene heffingskorting – tot maximaal € 2.242 mits hun inkomen niet hoger is dan € 19.922 – benutten om die uitkering belastingvrij te incasseren. Let op: de kinderen moeten (juridisch) zelfstandig recht op de uitkering hebben, en in de loonadministratie van de werkgever worden opgenomen.

De werkgever kan zijn medewerkers vragen om bij te dragen in de kosten van een schoolgeldregeling door een deel van hun salaris in te leveren, af te zien van een bonus of anderszins een bijdrage te leveren.

Let op: de schoolgeldregeling kan niet worden benut als die uitsluitend voor de kinderen van de dga openstaat.

102. Benut de studiekosten van uw medewerkers

Per 1 januari 2013 is de aftrek van studiekosten voor particulieren/uw medewerkers fors beperkt. De aftrek is beperkt tot het college- of inschrijfgeld, plus de door de opleiding verplicht gestelde leer- en beschermingsmiddelen. Daarbij is computerapparatuur expliciet uitgesloten.

Voor een werkgever gelden die beperkingen niet. Hij kan zijn werkstudenten een vrije vergoeding geven voor aanvullende scholingsuitgaven die de werkstudent zelf niet kan aftrekken. Dat biedt ruimte voor een fiscaal aantrekkelijk een-tweetje: u vergoedt de studiekosten, de werknemer levert brutosalaris in. Dat is fiscaal voordelig voor twee.

103. Personeelreisje: ga niet de boot in!

Wilt u met uw personeel een dagje uit? Goed plan, moet u doen. Prima voor de onderlinge verstandhouding en dat draagt bij aan goede bedrijfsresultaten. Maar u kunt dan beter niet een dagje gaan varen. De belastingrechter heeft een tijdje geleden beslist dat de kosten van de boot bij een personeelsreisje niet aftrekbaar zijn. De wet kent een aftrekbeperking voor de kosten van vaartuigen die gebruikt worden voor representatieve doeleinden en die aftrekbeperking geldt ook voor personeelsreisjes!

104. Meer vrije vergoeding voor het woon-werkverkeer

Werkgevers kunnen werknemers een belastingvrije vergoeding geven voor de kosten van het reizen van huis naar een vaste arbeidsplaats. Die vrije vergoeding is € 0,19 per kilometer, voor de heen- én de terugreis. Ongeacht het voertuig dat de werknemer gebruikt: het maakt niet uit of hij naar kantoor of de fabriek komt fietsen, brommeren, lopen of per ezel. Een vrije reiskostenvergoeding is uiteraard niet mogelijk als de werknemer een auto van de zaak heeft.

De werknemer die in 2016 op jaarbasis 60% van het aantal werkdagen reist tussen zijn woonplaats en een vaste arbeidsplaats, kan een belastingvrije vergoeding ontvangen alsof hij het hele jaar naar die arbeidsplaats reist. Het aantal werkdagen wordt hierbij gesteld op ten hoogste 214 dagen per kalenderjaar. Bij een fulltime dienstverband betekent dat, dat als de werknemer ten minste op 128 dagen (60% van 214) naar de vaste arbeidsplaats reist, hij voor 214 dagen een onbelaste vaste vergoeding kan ontvangen. Op 86 werkdagen heeft hij geen reiskosten voor het woon-werkverkeer, toch kan een vrije vergoeding worden verstrekt! Of als de werknemer op die (86) dagen zakelijke reizen naar andere bestemmingen maakt, kan hij daarvoor uiteraard ook een vrije vergoeding van € 0,19 per km ontvangen. Bovenop de vrije vergoeding voor het woon-werkverkeer.

105. Benut de hoge vrije verhuiskostenvergoeding

Als een werknemer voor zijn werk moet verhuizen, kan zijn werkgever hem daarvoor een belastingvrije vergoeding geven. De verhuiskostenregeling kent een dubbele vrijstelling: een vrije vergoeding van de kosten van het overbrengen van de inboedel plus een vrijgesteld bedrag voor de overige verhuiskosten zoals herinrichtingskosten.

Dat vrijgestelde bedrag aan verhuiskostenvergoeding is € 7.750. Dat maximumbedrag kan aan alle verhuizende werknemers worden verstrekt. De vrije vergoeding is bestemd voor werknemers die op meer dan 25 kilometer afstand van hun werk wonen en die gaan verhuizen naar een woonplaats op minder dan 10 kilometer van hun werk. Voor een vrije verhuiskostenvergoeding zonder nadere voorwaarden kwalificeert uitsluitend nog een verhuizing naar een woning binnen 10 kilometer van de arbeidsplaats als de werknemer voordien op een afstand van meer dan 25 kilometer van zijn werk woonde. Als de werknemer vanuit zijn woonplaats op meer dan 10 maar minder dan 25 kilometer afstand van zijn werk verhuist naar een woning binnen een straal van 10 kilometer van zijn werk, dan moet hij aannemelijk maken dat die verhuizing op zakelijke gronden plaatsvindt.

Als werkgever kunt u de vrije vergoeding van € 7.750 'delen' met uw medewerker als die 'in ruil' voor een vrije verhuiskostenvergoeding een bedrag aan salaris in geld inlevert.

106. Leen van uw werknemers

Indien u als werkgever geld leent van uw medewerkers, kunt u hun zonder fiscale problemen de rente vergoeden die u anders aan de bank voor een bedrijfskrediet zou hebben betaald. Die rentevergoeding zal veelal veel hoger zijn dan de rente die de werknemers ontvangen op een spaarsaldo bij de bank.

De meerdere rente wordt bij uw werknemers niet aangemerkt als loon, mits de aangehouden rentevergoeding zakelijk is (dat wil zeggen niet hoger is dan aan derden – de bank – zou moeten worden betaald) én niet in de plaats komt van een deel van de reguliere arbeidsbeloning.

Voor de werknemer is de meerdere rente – boven de 4% die bij hem in box 3 in de forfaitaire vermogensrendementsheffing wordt betrokken – belastingvrij. U als werkgever betaalt niet meer rente dan u anders aan de bank zou hebben betaald.

Als u een wat lagere rente afsprekt met uw werknemers, hebt u beiden voordeel bij deze opzet. Aan te raden is om bij een dergelijke 'interne' kredietverstrekking de werknemers een adequate zekerheidstelling te geven.

De bv die leent van haar directeur-groootaandeelhouder, kan deze regeling niet benutten. De lening van de dga aan zijn bv valt onder de terbeschikkingstellingsregeling.

107. Nieuwe medewerker: check het concurrentiebeding

Hebt u bijna een medewerker van uw concollega weggekaapt? Vergeet dan niet om na te gaan, vóórdat u hem in dienst neemt, of hij bij zijn huidige werkgever geen concurrentiebeding heeft getekend. Als nieuwe werkgever bent u verplicht om dat te onderzoeken. Reageert de persoon in kwestie ontwijkend op uw vraag naar het beding, zorg er dan voor dat u van hem een schriftelijke verklaring krijgt met de mededeling dat hij geen concurrentiebeding heeft ondertekend. Blijkt er nadien wél een concurrentiebeding te bestaan en hebt u als nieuwe werkgever daar geen navraag naar gedaan, dan kunt u daarvoor een boete krijgen. Bij zeer ernstige nalatigheid kan de rechter u zelfs dwingen om de arbeidsovereenkomst te beëindigen.

108. Liever een relatiebeding dan een concurrentiebeding

Als ondernemer wilt u uw zakelijke belangen beschermen. U wilt voorkomen dat uw werknemers met de kennis en ervaring die ze binnen uw bedrijf hebben opgedaan, goede sier bij de concurrent gaan maken. Een concurrentiebeding moet dat voorkomen. Veel werkgevers willen hun werknemers in zo'n concurrentiebeding zo ongeveer alles verbieden, maar dat vindt de rechter niet goed. Als het beding 'onredelijk beperkend' is voor de werknemer, zal de rechter het concurrentiebeding geheel of gedeeltelijk vernietigen. Als werkgever kunt u dat risico beperken door het concurrentiebeding om te zetten in een relatiebeding. Met zo'n beding verbiedt u de werknemer om – als hij bij de concurrent is gaan werken – in contact te treden of te handelen met de zakelijke relaties die hij in loondienst bij u heeft opgebouwd. Zo'n beding beperkt de werknemer niet meer dan nodig is en dat betekent dat de rechter het vrijwel nooit vernietigt.

109. Beperk het risico op een burn-out bij uw werknemers

Wist u dat een werkgever aansprakelijk kan worden gesteld voor de burn-out van een van zijn werknemers? Normaliter is de verplichting van de werkgever beperkt tot doorbetalen van het loon gedurende twee jaar als de werknemer door een burn-out in de WAO/WIA terecht komt. Maar volgens recente rechtspraak kan daar ook een schadevergoeding bij komen! En die kan al snel in de honderdduizenden euro's lopen. Cruciaal is of de burn-out is veroorzaakt door omstandigheden op de werkvloer of door privéomstandigheden. U beperkt uw aansprakelijkheid als u binnen de onderneming – aantoonbaar – maatregelen treft om het risico op een burn-out bij uw werknemers te minimaliseren.

110. Beperk uw aansprakelijkheid voor schade van werknemers

Een werkgever is in beginsel aansprakelijk voor de schade die een werknemer oploopt door de uitoefening van zijn werk. Is de schade het gevolg van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer, dan is de werkgever niet aansprakelijk. Dat geldt ook als de werkgever kan aantonen dat hij zijn wettelijke zorgplicht is nagekomen door veiligheidsvoorzieningen te treffen, of anderszins maatregelen te nemen om het risico op schade voor de werknemer te voorkomen. Check of u als werkgever binnen uw bedrijf voldoende adequate maatregelen hebt getroffen om de aansprakelijkheid voor schade van uw werknemers te beperken.

111. Schuld werknemer of adviseur niet toerekenen aan werkgever

Als een werknemer bij de uitoefening van zijn dienstbetrekking in de fout gaat, moet de werkgever daar – in beginsel – voor opdraaien. Het gedrag en de actie van de werknemer worden aan de werkgever toegerekend. Maar die toerekening gaat niet zover dat de schuld of opzet van de werknemer bij diens foutieve actie ook zonder meer aan de werkgever kan worden toegeschreven. Als de werkgever niet hoeft te twijfelen aan een behoorlijke taakvervulling door de werknemer blijft

toerekening van schuld achterwege. De werkgever kan dan geen boete worden opgelegd als een werknemer opzettelijk of grofschuldig een onjuiste afdracht van premies werknemersverzekeringen heeft gedaan.

De maatstaf van de Hoge Raad voor de toerekening van schuld of opzet van een werknemer aan diens werkgever sluit aan bij de rechterlijke uitspraken over de schuldtoerekening tussen adviseurs en hun cliënten. Ook daar geldt dat wanneer een gemachtigde opzet of grove schuld te verwijten valt bij de uitvoering van diens advieswerkzaamheden, die schuld niet aan zijn cliënt – de belastingplichtige – kan worden verweten als die de nodige zorg heeft betracht bij de keuze en de samenwerking met die adviseur. De vereiste inzet van de belastingplichtige op dit punt hangt af van zijn kennis en ervaring met belastingzaken. Een ondernemer kan vaak met recht en reden stellen dat hem in dezen niets te verwijten valt omdat hij nu juist een adviseur in de arm heeft genomen omdat hij zelf geen kennis van zaken heeft. Dat maakt het voor de Belastingdienst een stuk lastiger om een vergrijpboete op te leggen.

112. Verzeker het zakelijk verkeer van uw werknemers

Zitten uw werknemers voor hun werk veel op de weg? Zorg dan voor een goede verzekering van dat verkeer! De rechter heeft onlangs weer beslist dat een werkgever aansprakelijk is voor de schade die de werknemer oploopt bij een reis onder werktijd. Als u uw werknemers voor hun werk 'onverzekerd' laat reizen, draait u voor hun schade tijdens die zakelijke reizen op. Die schadeplicht geldt als u werknemers per auto reizen, maar ook als zij als voetganger of fietser aan het verkeer deelnemen. Voor schade bij woon-werkverkeer is de werkgever niet aansprakelijk. Tenzij in dat ritje van huis naar kantoor – en terug – een zakelijk element zit, bijvoorbeeld het wegbrengen van spullen, het ophalen van een collega.

113. Let op de werkplek van uw thuiswerkers

Hebt u, werkgever, meerdere werknemers die thuis voor u werken? Zorg er dan voor dat hun werkplek thuis op orde is. Als de thuiswerkplek niet voldoet aan de ARBO-wetgeving en de werknemer daardoor schade lijdt – bijvoorbeeld omdat hij arbeidsongeschikt wordt – kunt u als werkgever daarvoor aansprakelijk worden gesteld.

Dat heeft het gerechtshof in Amsterdam beslist in een procedure van een werknemer van een pensioenbedrijf, die door RSI volledig arbeidsongeschikt was geraakt omdat de werkplek thuis niet aan arboregels voldeed. De werkgever had er voor moeten zorgen dat de werknemer thuis op ergonomisch verantwoorde wijze kon werken.

114. Bereken de transitievergoeding correct!

De wet Werk en Zekerheid biedt werknemers een transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Die vergoeding is bedoeld als compensatie voor het ontslag en om de overgang naar een andere baan te vergemakkelijken. De hoogte van een **transitievergoeding** hangt af van het maandsalaris en de duur van het dienstverband, en bedraagt:

- 1/6e maandsalaris per half dienstjaar voor de eerste tien dienstjaren;
- 1/4 maandsalaris per half dienstjaar na het tiende dienstjaar.

Het maximum is € 76.000 of een jaarsalaris bij een hoger inkomen dan € 76.000. Voor 50-plussers geldt – tot 2020 – een hogere transitievergoeding.

De transitievergoeding wordt berekend op basis van het vaste en variabele loon. De minister van Sociale Zaken heeft in een besluit bekend gemaakt hoe de transitievergoeding moet worden berekend, te weten:

- 1/12 van het vaste loon, inclusief ploegtoeslag en overwerkvergoeding, in de 12 maanden voorafgaande aan het ontslag ;

- 1/12 van het vakantiegeld en de vaste eindejaarsuitkering waar de werknemer binnen een periode van 12 maanden recht op heeft;
- 1/36 van het overeengekomen variabele loon in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar van ontslag. Hieronder vallen bonussen, winstuitkeringen en eindejaarsuitkeringen.

De bijtelling auto en het werkgeversdeel pensioen vallen niet onder het loonbegrip voor de transitievergoeding. Als de arbeidsovereenkomst korter heeft geduurd dan 12 dan wel 36 maanden, moet de berekening tijdsevenredig plaatsvinden.

115. Werk en zekerheid: dossieropbouw op orde?

Met de invoering van de wet Werk en zekerheid is de opbouw van een personeelsdossier per medewerker absoluut noodzakelijk. Als een werkgever in een ontslagprocedure niet beslagen ten ijs komt, kan hem dat veel extra geld kosten.

Dat bleek in een recente uitspraak van Rechtbank Overijssel. De kantonrechter kende de ontslagen werknemer – naast de transitievergoeding van € 75.000 – ook een billijke vergoeding van € 80.000 toe. De Kantonrechter kwam tot deze beslissing omdat de werkgever vanaf 2004 geen functioneringsgesprekken met de werknemer had gehouden en er ter zake van zijn functioneren niets was vastgelegd. Dat veranderde plotsklaps vanaf 2015; toen werd met voortvarendheid een personeelsdossier opgebouwd, en ‘regende’ het klachten van collega-werknemers. De Kantonrechter vond deze aanpak van de werkgever ernstig verwijtbaar; dat kon slechts met een substantiële vergoeding worden gecompenseerd. Dat werd de billijke vergoeding van € 80.000, naast de transitievergoeding van € 75.000.

Een dure grap! Zorg voor een goed personeelsdossier. Als werkgever moet u regelmatig functionerings- en beoordelingsgesprekken voeren en die ook vastleggen. Een accordering van het verslag door de werknemer is wenselijk.

116. Smartengeld? Check de smartengeldgids

Heeft een van uw werknemers onder werktijd een ongeval opgelopen? En bent u, werkgever, aansprakelijk gesteld voor letselschade? Met de smartengeldgids kunt u achterhalen welke bedragen aan smartengeld bij welk letsel door de Nederlandse rechter in de afgelopen jaren zijn toegewezen. Zie ook www.smartengeld.nl voor deze lugubere informatiebron: de gids geeft een indicatie, meer niet.

Als u als werkgever smartengeld aan de werknemer moet uitkeren vanwege lichamelijk of psychisch letsel, kan zo'n uitkering belastingvrij zijn. U kunt dat belastingvrije karakter verdedigen met een beroep op het zogenaamde Smeerkuilarrest (uit 1983), waarin de Hoge Raad besliste dat zo'n uitkering wel opkomt uit de dienstbetrekking, "maar niet zozeer dat deze als daaruit genoten moet worden beschouwd". Een belastingvrije uitkering betekent voor u als werkgever dat de uitkering op een wat lager bedrag kan worden vastgesteld. Berust de uitkering op afspraken in de (collectieve) arbeidsovereenkomst of op een rechtspositionele regeling dan is de uitkering wel belast loon. Er is dan een directe verbondenheid met de dienstbetrekking omdat de uitkering zonder de dienstbetrekking niet aan de orde zou zijn geweest.

117. Pak de subsidie voor praktijkleren!

Per 1 januari 2014 is de afdrachtvermindering onderwijs vervallen. Deze afdrachtvermindering is vervangen door een subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW): de Subsidieregeling Praktijkleren.

De Subsidieregeling Praktijkleren is bedoeld voor de volgende doelgroepen:

- leerlingen die een leerwerktraject volgen in het vmbo;

- deelnemers in het mbo met een opleiding in de beroepsbegeleidende leerweg (BBL);
- studenten die een hbo-opleiding volgen in de techniek of landbouw en natuurlijke omgeving, bestaande uit een combinatie van leren en werken;
- promovendi die tijdelijk zijn aangesteld of een arbeidsovereenkomst hebben bij een universiteit of een onderzoeksinstituut van KNAW of NWO;
- werknemers die promotieonderzoek doen of een opleiding tot technologisch ontwerper volgen.

Het bedrag per leerwerkplaats is maximaal € 2.700.

118. RDA is per 2016 opgegaan in WBSO

De twee fiscale innovatieregelingen S&O-afdrachtvermindering (WBSO, de Wet Bevordering Speur- & Ontwikkelingswerk) en de RDA (de Research & Development Aftrek) zijn per 1 januari 2016 geïntegreerd: de RDA gaat op in de WBSO.

De WBSO biedt ondernemers een korting op de afdracht van de loonbelasting die betrekking heeft op loonkosten die verband houden met speur- en ontwikkelingswerk.

De RDA biedt een stimulans voor andere kosten dan loonkosten voor research en development.

De ministeries van Economische Zaken en Financiën hebben tot een integratie van beide regelingen besloten omdat er vanuit de praktijk veel kritiek is op de RDA. De belangrijkste kritiekpunten zijn:

- de RDA is gerelateerd aan de hoogte van de fiscale winst. Dat heeft tot gevolg dat ondernemers op het tijdstip van investeren geen zekerheid hebben over het exacte fiscale voordeel;
- het RDA-voordeel kan door (beperkingen in) de voorwaartse verliesverrekening soms pas na jaren worden verrekend. Het liquiditeitsvoordeel van de RDA wordt dan pas veel later genoten, de ondernemer moet de RDA meefinancieren en dat is bij de huidige kredietkrapte een probleem;
- de RDA is onderdeel van de winstberekening en heeft derhalve geen invloed op de winst vóór belasting. Onder de internationale accountingregels (IAS) kan de RDA niet als een gegarandeerde kostenverlaging worden ingeboekt. De WBSO heeft wel invloed op de winst voor belasting en is bij de accounting 'above the line';
- de financiële performance van bedrijven wordt gemeten met kengetallen en ratio's. Die zijn veelal gebaseerd op de winst voor belastingen. De RDA heeft, in tegenstelling tot de WBSO, geen invloed op deze kengetallen en ratio's.

De nieuwe geïntegreerde regeling wordt een afdrachtvermindering met als grondslag alle kosten van research en development en kent twee schijven:

- de eerste schijf met 32% voordeel (40% voor starters) over de kosten tot € 350.000;
- de tweede schijf met 16% voordeel over de kosten boven de € 350.000.

119. WBSO: nieuwe procedureregels

De procedureregels van de WBSO zijn versoepeld.

Vanaf 2014 kan iedere werkgever een S&O-aanvraag voor een vol kalenderjaar indienen.

De verrekeningsmogelijkheden van de S&O-afdrachtvermindering zijn ook verruimd. Als de S&O-afdrachtvermindering niet volledig verrekend kan worden met de af te dragen loonheffing kan de 'gemiste S&O' verrekend worden in andere aangiftetijdvakken die eindigen in het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring ziet.

120. Vraag de subsidie voor een veiliger bedrijfsvoering aan

MKB-ondernemers kunnen subsidie krijgen voor het beveiligen van hun bedrijf. Economische Zaken heeft de subsidieregeling 'Aanpak veiligheid kleine bedrijven' (VKB) verlengd en ondergebracht bij

het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). De VKB geeft u als ondernemer subsidie om te laten onderzoeken hoe uw bedrijf is beveiligd tegen criminaliteit als diefstal, inbraak en vandalisme. Met de VKB-veiligheidsscan krijgen kleine bedrijven (maximaal 5 vestigingen, met ieder maximaal 10 medewerkers) onafhankelijk veiligheidsscan. Deze is gratis.

121. Bescherm uw handelsnaam en logo

Veel ondernemers denken dat hun bedrijfsnaam goed beschermd is, omdat ze die als handelsnaam of domeinnaam hebben geregistreerd. Dat is ten onrechte: zo'n registratie biedt geen bescherming als een andere ondernemer diezelfde merknaam geregistreerd heeft bij het Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE). Ook denken veel ondernemers dat hun logo voldoende beschermd is door het auteursrecht. Ook hier geldt dat alleen een registratie bij het BBIE voor bescherming zorgt bij merkinbreuk. Voor meer informatie over merkbescherming: zie

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/innovatief-ondernemen/octrooien-ofwel-patenten/octrooi-anders-beschermen>

122. Stuur de rekening per e-mail!

Ondernemers kunnen vanaf 12 februari 2009 hun rekeningen volledig elektronisch verzenden. Financiën heeft de regels voor het elektronisch factureren vergaand vereenvoudigd. De opmaak en het versturen van de factuurgegevens is vormvrij; voor elektronische facturen gelden dezelfde eisen als voor papieren facturen. Voor het elektronisch verzenden van de factuur geldt nog maar één voorwaarde: de afnemer moet dat aanvaarden. De ondernemer kan die wijze van facturering vooraf met zijn afnemer afspreken, maar dat is niet vereist. Als de afnemer de factuur zonder commentaar verwerkt en betaalt, wordt hij geacht akkoord te gaan met de elektronische verzending. Bij transacties tussen ondernemers in Nederland zal dat naar verwachting geen problemen opleveren. Een elektronische factuur moet dezelfde gegevens bevatten als een papieren factuur. Ook de bewaarplicht is gelijk: de ondernemer die de factuur verzendt én de ondernemer die de factuur krijgt, moeten die zeven jaar bewaren. De ondernemer is vrij in de wijze waarop hij de facturen opslaat. Hierbij geldt wel als voorwaarde dat de ondernemer de factuurgegevens op verzoek van de inspecteur binnen een redelijke termijn ter beschikking moet kunnen stellen.

123. Let op de btw-factuur

De belastingwet stelt een groot aantal eisen aan de btw-factuur. Aan wat er op moet staan – te weten: de NAW-gegevens van leverancier en afnemer, de datum van uitreiking, het btw-identificatienummer, de hoeveelheid en aard van de geleverde dienst of goederen, het tijdstip van de prestatie, eventuele vooruitbetalingen en kortingen, het btw-tarief en btw-bedrag, het btw-identificatienummer van de afnemer bij een btw-verlegd of intracommunautaire levering, en niet te vergeten: een opvolgend nummer – én het tijdstip waarop de factuur moet worden uitgereikt. Dat is ten laatste de 15de van de maand volgend op de maand waarin de dienst is verricht of de goederen zijn geleverd. De Belastingdienst controleert nadrukkelijk op een correcte en tijdige facturering. Doet u dat ook: de boete per onjuiste factuur kan oplopen tot maximaal € 5.278.

124. Btw-naheffing? Let op de grondslag

Hebt u een btw-naheffing gekregen omdat u op een dienst of levering ten onrechte geen omzetbelasting in rekening hebt gebracht? En kunt u die belasting niet (meer) verhalen op de koper? Dan kunt u er van uitgaan dat de btw begrepen is in de vergoeding voor die levering of dienst. De naheffing kan niet worden gesteld op 21% over die vergoeding, maar op 21/121 van dat bedrag. Dat scheelt weer in de te betalen belasting.

125. Btw-aangifte: per kwartaal of per maand

Ondernemers kunnen vrijelijk blijven kiezen of zij de btw-aangifte per maand of per kwartaal doen. De ministerraad heeft besloten om de versoepelde regeling voor de btw-aangifte structureel te maken. Deze maatregel leidt tot een liquiditeitsimpuls voor ondernemers van circa € 2,5 miljard per maand uitgestelde btw-afdracht. Voor de overheid betekent dat een rentederving. De kwartaalaangifte leidt ook tot minder administratieve lasten voor het bedrijfsleven: veel ondernemers dienen nu vier in plaats van twaalf btw-aangiften in. Krijgt u veelal btw terug van de fiscus, dan ligt een keuze voor de maandaangifte voor de hand.

126. Suppletie btw: verplichte kost!

Heeft u te weinig btw afgedragen, over 2016, een ouder jaar, of een van de tijdvakken in het lopende jaar? Heeft u de bijbehorende suppletie nog niet gedaan? Doe dat dan zo snel mogelijk. Sinds 1 januari 2012 zijn ondernemers wettelijk verplicht om een btw-suppletie in te dienen. U moet de suppletie in beginsel indienen met het digitale formulier, te downloaden via de site van de Belastingdienst. Als u niet tijdig een suppletie indient, kan u dat een aanvullende vergrijpboete van maximaal 100% van de meer verschuldigde btw kosten, naast de reguliere verzuim- of vergrijpboete wegens het niet tijdig betalen van de verschuldigde btw. De extra boete is zeker aan de orde als de inspecteur u 'op het spoor' is voordat u een suppletie heeft ingediend. Ondernemers met een btw-schuld hoger dan € 50.000 kunnen rekenen op een boekenonderzoek. Daarbij wordt vooral gekeken naar de schuldvraag voor het betalingsverzuim en de vraag of is voldaan aan de suppletieverplichting die sinds een aantal jaren verplicht is.

127. Let op de btw-heffing op ondersteunend personeel huisartsen

Huisartsen die samen hun praktijk op één locatie drijven – aangeduid als HOED, huisartsen onder één dak – hebben vaak gezamenlijk ondersteunend personeel, zoals doktersassistenten en praktijkondersteuners. Het ondersteunend personeel in zo'n HOED treedt steeds vaker in dienst van een speciaal daarvoor in het leven geroepen stichting, bv of coöperatieve vereniging. Als die stichting, bv of coöperatie dat ondersteunend personeel tegen betaling ter beschikking stelt aan een huisarts (in de HOED), om daar onder leiding en toezicht van die huisarts werkzaamheden te verrichten, is sprake van het uitlenen van personeel. En dat is een btw-belaste prestatie. De werkgever – de stichting, bv of coöperatie – moet op de vergoeding die zij in rekening brengt voor de ter beschikking gestelde medewerker btw rekenen en afdragen. De huisarts kan die btw niet als voorbelasting in aftrek brengen, omdat zij/hij btw-vrijgestelde prestaties verricht. Die btw-heffing is ook aan de orde als de huisarts ondersteunend personeel van een zorginstelling inleent. Als het ondersteunend personeel in dienst is van de 'eigen' huisarts en alleen voor haar/hem werkzaamheden verricht, is van het uitlenen van personeel geen sprake. De huisarts verricht dan zijn medische diensten met behulp van dat personeel jegens de patiënten. De werkzaamheden van de praktijkondersteuners 'gaan op' in de medische dienstverlening, en dat is btw-vrijgesteld. De btw-heffing kan in deze situaties worden voorkomen als:

- de praktijkondersteuner in loondienst treedt bij alle huisartsen die in de HOED werkzaam zijn en met ieder van hen een deeltijddienstverband aangaan.
- de huisartsen in de HOED een overeenkomst tot verdeling van kosten voor gemene rekening aangaan. Zij kunnen de gezamenlijke (overhead)kosten – waaronder de kosten van de praktijkondersteuners – zonder btw-heffing onderling verdelen. Het moet dan gaan om kosten, die gemaakt worden voor alle samenwerkende huisartsen en die in eerste instantie door één van die artsen worden betaald. De kosten moeten worden omgeslagen over de samenwerkende artsen, volgens een van te voren vaststaande verdeelsleutel. En het risico dat de kosten hoger

uitpakken moet alle artsen aangaan, ook weer volgens die vooraf overeengekomen verdeelsleutel.

- gewerkt wordt met een structurele uitlening van personeel, waarbij de inlener als werkgever (in materiële zin) optreedt.

Voor de meeste huisartsen is hun medische dienstverlening btw-vrij en daar is de praktijkvoering op afgestemd. Een btw-heffing op het in- en uitlenen van ondersteunend personeel blijft bij de huisarts 'hangen', een aftrek als voorbelasting is bijna nooit mogelijk. Dat is kostprijsverhogend en dat tast het praktijkresultaat aan. De huisarts die dit wil voorkomen, zal voor één van de aangedragen oplossingen moeten kiezen. Overleg met uw adviseur welke optie in uw situatie de beste is.

128. Tandartsen: cosmetische gebitsbehandeling is btw-belast

Tandartsen verrichten veelal btw-vrije prestaties: hun diensten en leveringen behoren tot de 'gezondheidskundige verzorging van de mens' en dat is btw-vrijgesteld. Maar die vrijstelling geldt niet voor gebitscosmetica, voor het verfraaien van het gebit. Het plaatsen van facings, implantaten, het bleken van de tanden voor een parelwitte glimlach: die diensten zijn btw-belast.

Houdt u daar rekening mee? Anders valt de rekening van de tandarts 21% hoger uit dan u denkt.

129. Btw-vrijstelling voor zzp'ers in de zorg

De Hoge Raad heeft recent beslist dat zzp'ers in de zorg die zich 'verhuren' aan een ziekenhuis om daar medische diensten te verrichten, btw-vrijgesteld zijn. Ook als zij hun werkzaamheden in het ziekenhuis onder leiding en toezicht van een arts of specialist verrichten. Zij verrichten btw-vrijgestelde medische diensten, zij geven medische verzorging aan patiënten in de zin van de btw-wetgeving. Voorwaarde voor de btw-vrijstelling is wel dat de zzp'er een BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaar is.

130. Btw bij no-shows

De klant reserveert, betaalt vooruit en komt vervolgens niet opdagen. Hoe pakt dat uit voor de heffing van omzetbelasting? Het Europese Hof van Justitie heeft recent beslist dat een luchtvaartmaatschappij in zo'n situatie omzetbelasting verschuldigd is over verkochte, maar door cliënten niet benutte vliegtickets. Datzelfde Hof besliste eerder dat géén omzetbelasting verschuldigd is over een aanbetaling als de klant zijn hotelreservering annuleert en de hotelier dat voorschot niet terug hoeft te betalen.

De verschillende uitkomst van deze twee procedures vloeit voort uit de verschillende contractvoorwaarden in beide zaken.

Bij de luchtvaartmaatschappij betaalt een passagier voor het *recht* op het gebruik van een dienst, niet voor het daadwerkelijk gebruik daarvan. Dat leidt tot btw-heffing, ook als het gebruik niet plaatsvindt. Als bij het niet doorgaan van de dienst de aanbetaling wordt omgezet in een vergoeding voor het annuleren, is dat is een btw-vrije schadevergoeding.

Deze twee arresten zijn van groot belang voor ondernemers die met no shows worden geconfronteerd. Denk aan de horeca, touroperators, theaters, bioscopen. Maar ook de telecommunicatiebranche, met niet verbruikte tegoeden. Check uw leveringsvoorwaarden om de btw-heffing bij no shows te voorkomen.

131. Verhuur garageboxen: vrijgesteld van btw

Hof Den Bosch heeft recent beslist dat de verhuur van garageboxen aan particulieren vrijgesteld is van btw. Deze uitspraak is opmerkelijk omdat de verhuur van lig- en bergplaatsen voor voertuigen

van rechtswege btw-belast is. Het hof verleent de btw-vrijstelling omdat garageboxen – volgens de Brabantse belastingrechter – veelal voor andere doeleinden worden gebruikt dan voor het stallen van een auto. Dat maakt garageboxen tot een multifunctionele ruimte en de verhuur van zo'n ruimte kan niet worden aangemerkt als de verhuur van parkeerruimte. Financiën heeft dat bevestigd bij een beleidsbesluit van juli 2009, en belanghebbende mocht aan dat besluit 'het in rechte te honoreren vertrouwen ontlenen dat de verhuur van de garageboxen was vrijgesteld van omzetbelasting'.

132. KOR: eerder ontheffing van administratieplicht

Financiën heeft in 2013 een nieuw besluit uitgebracht over de kleine ondernemersregeling in de omzetbelasting. Een KOR-ondernemer kan ontheffing krijgen van administratieplicht voor de omzetbelasting, mits de af te dragen btw niet hoger is dan € 1.345 per kalenderjaar, en de ondernemer dat ook voor de komende jaren verwacht.

Na het indienen van het verzoek gaat de ontheffing in per 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin het verzoek is ingediend. Dat is versoepeld: Financiën keurt goed dat de ontheffing ingaat vanaf de dag waarop het verzoek is ingediend. Daarbij gelden wel drie voorwaarden:

- de ondernemer maakt aannemelijk dat hij na toepassing van de KOR geen omzetbelasting verschuldigd is over het jaar waarin het verzoek wordt ingediend;
- de ondernemer heeft over het jaar waarin het verzoek wordt ingediend geen btw vermeld op de door hem uitgereikte facturen;
- de ondernemer maakt over het jaar waarin het verzoek wordt ingediend geen aanspraak op een btw-teruggave.

Als de ondernemer ontheffing van de administratieve verplichtingen heeft gekregen is hij niet verplicht om facturen uit te reiken. Doet hij dat toch, dan mag daarop geen btw worden vermeld. De afnemer kan dan ook geen btw in aftrek brengen. Als de ondernemer toch btw vermeldt op door hem uitgereikte facturen, vervalt de ontheffing van de administratieplicht voor het jaar waarin die factuur met btw is uitgereikt. De KOR-vermindering wordt niet verleend, en de ondernemer moet voor de rest van dat jaar de administratieve verplichtingen naleven. In het volgende kalenderjaar kan daarvan weer ontheffing worden verleend – zonder dat een nieuw verzoek moet worden ingediend – mits de ondernemer aan de gestelde voorwaarden voldoet.

133. Inkopen in het buitenland: pas op de KOR

Komt u als btw-onderneming in aanmerking voor de KOR, de kleine ondernemersregeling? Pas dan op met de inkoop van goederen voor uw onderneming in het buitenland. De btw over deze buitenlandse inkopen moet u in de btw-aangifte verantwoorden als verwerving en vervolgens kunt u datzelfde bedrag als voorbelasting aftrekken. Maar de btw over deze verwervingen mag u niet meenemen voor de berekening van de KOR. Door die buitenlandse inkopen kunt u zo de KOR mislopen.

134. Factuureisen voor de btw: soepel bezien!

Weigert de inspecteur u de aftrek van btw-voorbelasting omdat een of meer facturen niet voldoen aan de strenge factuureisen uit de Wet omzetbelasting? De Hoge Raad heeft recent een uitspraak gedaan waardoor de kans een stuk groter is geworden dat u toch de aftrek krijgt. Ons hoogste rechtcollege heeft beslist dat het niet voldoen aan de btw-factuureisen niet direct tot gevolg heeft dat de voorbelasting niet aftrekbaar is. Voor die aftrek is voldoende dat de leverancier aan de hand van de factuur te traceren en te identificeren is.

135. Btw-factuur tot € 100: kassabon is voldoende

Facturen zijn 'waardepapieren' voor de omzetbelasting: geen correcte factuur betekent geen aftrek van voorbelasting. De factuurvereisten voor de btw zijn per 1 januari van dit jaar sterk vereenvoudigd. Bij een factuurbedrag tot € 100 (inclusief btw) is een kassabon al voldoende als factuur voor de btw-administratie. U heeft dan geen officiële factuur meer te vragen om de btw-aftrek veilig te stellen. Op de kassabon moet wel staan wat u heeft gekocht, bij welke leverancier, de datum en het te betalen btw-bedrag.

136. Verbreking btw-fiscale eenheid? Meld het de inspecteur!

Heeft uw holding-bv de aandelen in een werk-bv verkocht en is daardoor de fiscale eenheid voor de btw tussen die twee bv's verbroken? Vergeet dan niet om dat schriftelijk te melden bij de bevoegde inspecteur. De wet bepaalt expliciet dat de hoofdelijke aansprakelijkheid van de leden van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting – natuurlijke personen én lichamen – pas beëindigd wordt als de verbreking van de eenheid bij de inspecteur is gemeld. Niet melden kan een flinke zeperd opleveren: u kunt aansprakelijk gesteld worden voor de btw van de vroegere dochter-bv, zelfs voor de btw die is ontstaan in de periode ná verkoop van de aandelen in deze bv.

137. Btw fiscale eenheid: nuances in aansprakelijkheid

Btw-ondernemers die in financieel, organisatorisch en economisch opzicht zodanig zijn verweven dat zij een eenheid vormen, worden voor de heffing van omzetbelasting als één ondernemer aangemerkt. Alle ondernemers binnen zo'n fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de door de eenheid verschuldigde omzetbelasting, plus boeten, renten en kosten. De aansprakelijkheid voor de omzetbelasting vloeit voort uit de wet, de aansprakelijkheid voor boeten, rente en kosten vergt een verwijtbaar handelen.

De hoofdelijke aansprakelijkheid van btw-ondernemers binnen een fiscale eenheid geldt per definitie voor de verschuldigde omzetbelasting, voor de opslagen bij naheffing – boete, renten en kosten – geldt een aanvullende eis: het moet aan de aansprakelijkgestelde te wijten zijn dat die worden opgelegd.

Regel het zo dat u deze beperking van aansprakelijkheid wel kunt benutten.

138. Herziening btw goed geregeld?

Als u in het verleden roerende of onroerende zaken heeft aangeschaft en ter zake van die aanschaf de btw geheel of gedeeltelijk in aftrek heeft gebracht, dan moet deze btw bij een gewijzigd gebruik van dat goed herzien worden. Als u het vastgoed in 2016 heeft gebruikt voor handelingen waarvoor geen recht op btw-aftrek bestaat en u alle btw ter zake van de aanschaf van het goed in aftrek heeft gebracht, moet u de herzienings-btw aangeven bij de laatste aangifte van het boekjaar.

Hebt u het goed in 2016 gebruikt voor handelingen waarvoor wél recht op aftrek bestaat, en hebt u geen btw ter zake van de aanschaf van het goed in aftrek gebracht, dan hebt u recht op teruggaaf van de herzienings-btw. Ook deze teruggaaf doet u bij de laatste aangifte van het boekjaar.

De herzieningstermijn voor vastgoed loopt tien jaar, voor roerende zaken is dat vijf jaar.

139. Btw-herziening niet tijdsevenredig toepassen, ook niet bij bedrijfsoverdracht

Als een btw-ondernemer een roerende of onroerende zaak niet langer volledig voor btw-belaste, maar mede voor btw-vrijgestelde doeleinden gaat gebruiken, moet hij de btw-aftrek bij de aanschaf van die zaak vanwege dat gewijzigde gebruik herzien. De herzieningsperiode is vijf jaar voor

roerende zaken, en tien jaar voor onroerende zaken. Bij herziening moet de ondernemer jaarlijks 1/5 of 1/10 gedeelte van de indertijd in aftrek gebracht btw aan de fiscus terugbetalen.

De Hoge Raad heeft recent beslist dat de herziening van btw in één keer ontstaat per het einde van het boekjaar. Dat betekent dat bij de overdracht van een onderneming in de loop van het jaar de btw-herziening niet voor een deel bij de overdrager, en voor een deel bij de overnemer kan worden toegepast. De herziening kan uitsluitend bij de overnemende ondernemer plaatsvinden, ook over het gedeelte van het boekjaar dat de onderneming nog van de verkoper was. Een zakelijk handelende koper zal die schadepost in mindering willen brengen op de overnamesom voor de onderneming.

140. Nieuwe regels btw-herziening bij verkoop pand

Gaat u binnenkort uw bedrijfspand verkopen? En hebt u de omzetbelasting op de bouw- of aanschafkosten van dat pand minder dan 10 jaar geleden in aftrek gebracht? Zo ja, dan zit dat pand nog in de btw-herzieningsperiode: als u het pand gaat verkopen, moet u een deel van de bij de bouw of aanschaf in aftrek gebrachte omzetbelasting alsnog aan de fiscus terugbetalen. Dat is per resterend jaar van de herzieningsperiode 1/10 gedeelte van de btw die bij de bouw of aanschaf in aftrek is gebracht.

U kunt deze aftrekherziening voorkomen door het pand btw-belast te verkopen. U moet daar samen met de koper voor opteren; dat verzoek kan opgenomen worden in de notariële akte tot levering van het pand, of in een separaat verzoek aan de bevoegde inspecteur.

Voor deze btw-belaste levering is vereist dat de koper het pand voor ten minste 90% voor btw-belaste prestaties gaat gebruiken, in het jaar van levering én in het daaropvolgende jaar. De koper moet schriftelijk verklaren dat hij aan deze voorwaarde voldoet.

Als de koper zich niet aan deze afspraak houdt en hij het pand voor meer dan 10% voor btw-vrije prestaties gebruikt, of het pand zonder btw doorverkoopt, dan is de herzienings-btw alsnog verschuldigd. De fiscus zal die naheffen.

Die naheffingsaanslag werd tot 10 oktober 2013 opgelegd aan de koper, maar dat bleek in strijd met het Europees recht. De fiscus legt de naheffingsaanslag nu op aan de *verkoper!*

Dat betekent dat u als verkoper op moet draaien voor de schade die ontstaat doordat de koper (of een opvolgend koper) zich niet aan de afspraak houdt om het pand voor tenminste 90% btw-belast te gebruiken. U kunt die schadepost afwentelen op de koper door in de koop- verkoopovereenkomst een bepaling op te nemen dat de btw-schade in dat geval door de koper moet worden gedragen.

141. Leegstand na btw-vrije verhuur: btw-herziening

De ondernemer die een pand voor de verhuur heeft laten bouwen en die er niet in slaagt om een huurder te vinden, kan toch de volledige omzetbelasting op de bouwkosten als voorbelasting in aftrek brengen. Bij het niet-gebruiken van het pand vóór de eerste ingebruikneming kan er van uit worden gegaan dat het pand bestemd is voor btw-belaste exploitatie. Als de ondernemer het pand daarna – binnen de herzieningsperiode van 10 jaar – alsnog btw-vrijgesteld gaat verhuren, moet de btw-aftrek op de bouwsom worden herzien, met jaarlijks 1/10 deel.

Is het pand vanaf de eerste ingebruikneming steeds btw-vrijgesteld verhuurd, dan kan de omzetbelasting op de bouwkosten niet in aftrek worden gebracht. Als het pand vervolgens leeg komt te staan, kan er – net als bij het niet-gebruiken vóór de eerste ingebruikneming – vanuit worden gegaan dat er sprake is van (voorgenomen) gebruik voor btw-belaste doeleinden. Dat leidt tot toepassing van de herzieningsregeling, zo heeft de Hoge Raad recent beslist, en dat levert de ondernemer alsnog een aftrek op van 1/10 deel van de omzetbelasting op de bouwkosten.

142. Betalingskorting mét btw-voordeel

Ondernemers die hun facturen snel betaald willen krijgen, kunnen afnemers daar een betalingskorting voor aanbieden. Die korting – veelal 3% – komt in mindering op het factuurbedrag exclusief btw en heeft geen gevolgen voor de btw-af trek: de afnemer kan de volledige op de factuur vermelde omzetbelasting als voorbelasting aftrekken. Rechtbank Gelderland heeft onlangs beslist dat die regeling ook geldt als de leverancier geen korting aanbiedt, maar de afnemer die eigenmachtig toepast en de leverancier daar stilzwijgend mee instemt. Dat biedt perspectief op een betalingskorting mét btw-voordeel. Deze uitspraak kan vlot betalende afnemers een dubbel voordeel opleveren: een betalingskorting plus btw-af trek. Dat gaat goed zolang de leverancier het accepteert en hij geen aanvullende factuur voor de betalingskorting uitreikt.

143. Verzoek ambtshalve btw-teruggaaf

Als u in het verleden teveel btw op aangifte heeft voldaan (bijvoorbeeld vanwege een verkeerde tarief toepassing), of als u te weinig btw op aangifte heeft teruggevraagd (bijvoorbeeld u bent vergeten de btw op bepaalde inkoopfacturen mee te nemen), dan kunt u een verzoek om ambtshalve teruggaaf doen. Is de belastinginspecteur het met u eens, dan zal hij u de gevraagde teruggaaf verlenen. De inspecteur beoordeelt in beginsel geen verzoeken die betrekking hebben op tijdvakken langer dan vijf jaar geleden. Dat betekent dat u nog tot 31 december 2016 de tijd heeft om btw terug te vragen die betrekking heeft op 2011. Daarna zal een verzoek over 2011 niet meer in behandeling worden genomen.

144. Een btw-nihil aangifte: zeker weten?

Als u een btw-nihilaangifte doet, moet u zeker weten dat u over dat aangiftetijdvak geen btw hoeft af te dragen. Een ‘voorlopige’ nihil-aangifte, omdat u nog niet alle gegevens voor die aangifte bij de hand heeft, kan u duur komen te staan. Als later blijkt dat u over dat aangiftetijdvak toch btw verschuldigd bent, heeft u die belasting niet op tijd betaald. En dat is sinds 1 januari 2014 een strafbaar feit: het opzettelijk niet of te laat betalen van omzetbelasting is een strafbaar feit waarvoor u een boete of zelfs een gevangenisstraf kunt krijgen. Het herstellen van zo’n nihil-aangifte is op zich geen probleem, dat kan nog steeds. Maar de te late betaling kunt u niet meer herstellen. Voorkomen is veel beter dan genezen....

145. Pas op: Opzettelijk niet betalen LB/btw is strafbaar

De ondernemer die wél aangifte doet van de verschuldigde loon- of omzetbelasting, maar die belasting opzettelijk niet betaalt, kan strafrechtelijk vervolgd worden voor belastingfraude. De meest voorkomende vorm van fraude bij aangiftebelastingen doet zich voor bij een samenstel van transacties, waarbij een van de betrokken partijen – de zogenaamde ploffer – niet aan zijn fiscale verplichtingen voldoet. Bijvoorbeeld bij btw-carrouselfraude.

Het opzettelijk niet betalen van een aangiftebelasting is strafbaar gesteld, met een gevangenisstraf van maximaal zes jaar of een geldboete van de vijfde categorie (met een maximum van € 78.000). Deze sanctie kan ook toegepast worden bij het gedeeltelijk niet betalen van de verschuldigde belasting.

Van de vereiste opzet is uiteraard geen sprake bij goedwillende ondernemers die al dan niet tijdelijk in betalingsproblemen zitten en uitstel van betaling vragen voor de betaling van de loon- of omzetbelasting.

146. Nieuwe btw-regels voor telecom-, omroep- en elektronische diensten

Sinds 1 januari 2015 is de plaats van dienst voor de heffing van omzetbelasting aangepast voor telecom-, omroep- en elektronische diensten. Onder deze regeling zijn die diensten altijd btw-belast

in het land waar de klant, de afnemer woont, ongeacht of dat een ondernemer of een particulier is. Een ondernemer in Nederland die dergelijke diensten 'over de grens' aanbiedt kan vanaf 1 januari 2015 met drie verschillende situaties te maken krijgen:

- de klant is een particulier en woont in een andere EU-lidstaat: de ondernemer moet btw betalen in het land waar deze particulier woont.
- de klant is een ondernemer en is in een andere EU-lidstaat gevestigd: de ondernemer hoeft geen btw af te dragen, de klant-ondernemer betaalt de btw in eigen land op basis van de verleggingsregeling.
- de klant is een particulier of ondernemer en woont/is gevestigd in een land buiten de Europese Unie: de ondernemer hoeft geen EU-btw af te dragen.

De gewijzigde regels zijn van toepassing voor aanbieders van telecommunicatiediensten (telefoon, sms e.d.), elektronische diensten (bouwen en monitoring van websites, software, toegang geven tot databanken, het downloaden van muziek, films of spellen, e-learning, e.d.) en omroepdiensten (radio en televisie).

147. Parkeren: een bijkomstige dienstverlening

Het parkeren van je auto bij een bezoek aan een attractiepark, een dierentuin, een museum, een theater of een sportwedstrijd is 'een noodzakelijk kwaad': het parkeren op zich is geen zelfstandige dienst. Als de exploitant van het attractiepark, het museum, enz. de mogelijkheid geeft om de auto – tegen betaling – te parkeren, kan dat parkeren een bijkomstige dienstverlening zijn. De parkeerprestatie gaat op in het bezoek van het park, het museum, enz. en valt daardoor in het lage btw-tarief. Rechtbank Gelderland heeft dat onlangs beslist voor een bezoek aan natuurpark de Hoge Veluwe.

148. Btw-vrijstelling watersport: recreatief gebruik btw-belast

Watersportorganisaties die geen winst beogen vallen onder de btw-sportvrijstelling voor hun diensten ten behoeve van de watersport. In het Belastingplan 2017 wordt voorgesteld om deze vrijstelling te verruimen voor niet-winstbeogende organisaties die personeel in dienst hebben voor het verrichten van werkzaamheden aan vaartuigen én voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen.

Tegenover deze verruiming staat een beperking: de vrijstelling vervalt voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen vaartuigen die gelet op hun objectieve kenmerken niet geschikt zijn voor sportbeoefening, maar recreatief worden gebruikt. Daarbij gaat het om de vorm, snelheid, wendbaarheid, het gewicht en de afmetingen van het vaartuig. Deze watersportverenigingen/jachthavens moeten hun leden vanaf 1 januari 2017 btw in rekening gaan brengen; daar staat tegenover dat zij de omzetbelasting op de terzake gemaakte kosten in aftrek kunnen brengen.

149. Bouwterrein: per 2017 geldt een ruime uitleg

De uitleg van het begrip 'bouwterrein' is van belang voor de samenloopregeling van de omzet- en overdrachtsbelasting. Bij levering van een 'bouwterrein' is omzetbelasting verschuldigd (die de koper als voorbelasting in aftrek kan brengen), en daardoor is die levering vrijgesteld van (de kostprijsverhogende) overdrachtsbelasting.

Het begrip 'bouwterrein' wordt voor de omzetbelasting nader gedefinieerd naar aanleiding van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie. Het Nederlandse wettelijke begrip 'bouwterrein' kent diverse limitatieve vereisten, het Europese Hof komt tot een veel ruimere uitleg. Vanaf 2017 geldt als bouwterrein 'onbebouwde grond die kennelijk bestemd is om te worden bebouwd met een of

meer gebouwen'. Daarbij spelen de intenties van partijen een belangrijke rol, mits die met objectieve gegevens kunnen worden onderbouwd. Zo is ook sprake van een 'bouwterrein' als de leverancier grond levert waarop nog een gebouw staat maar waarbij hij zich verplicht heeft om dat gebouw in het kader van de levering volledig te slopen.

Een bouwondernemer of projectontwikkelaar heeft vanaf 2017 niet meer de keuze tussen het beperkte of ruime begrip 'bouwterrein', en dat kan nadelig uitpakken.

150. Voorkom verliesverdamping

Ondernemers kunnen verliezen drie jaar (eenmanszaken) of een jaar (bv's) terugwentelen en met oude winst verrekenen, en maximaal negen jaar voorwaarts verrekenen met winst in die jaren. Na afloop van die termijn verdampen de verliezen. Er zijn volop mogelijkheden om verliesverdamping te voorkomen. Denk aan het realiseren van stille reserves, het fiscaal optimaal verantwoorden van winst en kosten, enzovoort.

151. Vraag om voorlopige verliesverrekening

Als uw bedrijfsresultaat in 2016 naar verwachting negatief zal zijn, moet u snel uw voorlopige aanslag over dit jaar op nihil laten zetten. Uw liquiditeitspositie vaart daar wel bij.

Na afloop van het boekjaar 2016 kunt u bij het indienen van de aangifte verzoeken om een voorlopige verliesverrekening. U kunt dan alvast 80% van het aangegeven verlies benutten voor carryback of carryforward. Als u in 2015 nog fiscaal in de plus zat krijgt u de over dat jaar betaalde winstbelasting snel terug.

152. Uw mobiele bewaking: een hond van de zaak

Hebt u al een hond van de zaak? Een goede waakhond is een prima 'mobiele bewaking' van uw bedrijfsterrein. U kunt alle kosten van die trouwe viervoeter als bedrijfskosten opvoeren. De aanschafkosten, de kosten van voeding, inentingen, het hondenhok, de hondenbelasting, enz. U moet wel aannemelijk kunnen maken dat een goede zakelijke reden is voor 'een hond van de zaak'. En dat bepaalt ook de keuze van de hond. Een Duitse herder of Deense dog is prima, een Pomsy als waakhond gaat niet lukken. En voor sommige honden geldt een kostenaftrekbeperking: de kosten van honden die 'krachtens een onherroepelijke bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregel in verband met agressie niet mogen worden gehouden', zoals een pitbull, zijn niet aftrekbaar. De wet kent geen bijtelling voor privé gebruik van de hond.

153. Familie in de zaak: stop met premieafdracht

Heeft u een of meer familieleden die meewerken in de zaak? Goede kans dat uw wil hun wet niet is. Zij laten zich niets gezeggen, u heeft binnen de onderneming geen 'macht' over het meewerkend familielid. Binnen zo'n arbeidsverhouding overheerst de familieverhouding en daarom is er geen sprake van een dienstbetrekking. En ook niet van een premieplichtige arbeidsverhouding. U doet er verstandig aan om dat per direct bij het UWV aan te kaarten. En te stoppen met de afdracht van premies sociale verzekeringen. Want die premies achteraf terugvragen en krijgen is veelal een mission impossible.

154. Crisis: een instapmoment voor uw zoon of dochter in de zaak

De economische crisis raakt veel MKB-ondernemers; hun onderneming wordt minder waard. Dat maakt een bedrijfsoverdracht in de familiesfeer juist nu aantrekkelijk: senior kan zijn onderneming nu 'goedkoop' overdragen aan junior.

Een ondernemer die zijn bedrijf wil overdragen aan een derde, zal streven naar een zo hoog mogelijke opbrengst. Dat lukt het beste in tijden van hoogconjunctuur: dan heeft de onderneming een hoge waarde. Bij een bedrijfsoverdracht in de familiesfeer ligt dat anders: dan wil senior wel genoeg nemen met een lagere opbrengst. Dat maakt een bedrijfsoverdracht aan junior nu tot een aantrekkelijke optie. Overleg het eens met uw adviseur.

155. Haast maken met de SW-bedrijfsopvolgingsregeling

Het schenken van uw IB-onderneming ofwel een pakket aandelen in uw bv aan een of meer van uw kinderen is aantrekkelijk, zowel in het kader van een (gedeeltelijke) bedrijfsopvolging als in het kader van estateplanning. Na schenking komt een evenredig deel van de door de onderneming behaalde winst ten goede aan uw kinderen. Dat gedeelte van uw vermogen valt niet in uw nalatenschap, waardoor er bij uw overlijden minder successierecht verschuldigd is.

De Successiewet kent voor het schenken of vererven van ondernemingsvermogen/een pakket aandelen in een actieve bv een zeer aantrekkelijke regeling. Die regeling omvat drie faciliteiten: een vrijstelling van 100% als de onderneming een waarde heeft tot € 1.060.298, en van 83% daarboven, een gunstige waardering van de onderneming ingeval de liquidatiewaarde hoger is dan de going-concernwaarde én 10 jaar lang (rentedragend) uitstel van belastingbetaling. De IB-heffing bij het schenken van een eenmanszaak of de ab-heffing bij het schenken van de aandelen in de BV kan worden doorgeschoven naar de begiftigde, mits die ten minste drie jaar direct voorafgaand aan de schenking als werknemer op de payroll van de onderneming heeft gestaan. Aan die dienstbetrekking worden geen verdere eisen gesteld: een functie met een nul-uren afroepcontract is al voldoende. Let wel: deze gunstregelingen gelden uitsluitend voor ondernemingsvermogen (in de eenmanszaak, in de bv).

De SW-bedrijfsopvolgingsregeling is met name interessant voor ondernemers die hun bedrijf c.q. de aandelen in hun bv willen overdragen aan de volgende generatie zonder de feitelijke zeggenschap over de bedrijfsuitoefening direct over te doen.

De SW-bedrijfsopvolgingsregeling kent voorwaarden:

- er moet sprake zijn van ondernemingsvermogen; enig beleggingsvermogen – maximaal 5% van het ondernemingsvermogen – kan ook onder de vrijstelling worden gebracht;
- bij schenking moet de schenker de onderneming al vijf jaar drijven c.q. de aanmerkelijkbelangaandelen tenminste vijf jaar in bezit hebben; bij overlijden moet de erflater de onderneming c.q. de aandelen in de bv ten minste één jaar in bezit hebben gehad;
- de begiftigde kinderen moeten de verkregen IB-onderneming vijf jaar voortzetten. Bij een bv ligt dat wat anders: zij moeten de aandelen vijf jaar in bezit houden en de bv moet de bedrijfsactiviteiten vijf jaar voortzetten. Ook de voorwaarde dat de bv een onderneming moet drijven is aangepast. Bij holdingstructuren wordt dat geconsolideerd gezien: de

bedrijfsactiviteiten in de dochtervennootschap worden evenredig toegerekend aan de houdstervennootschap.

Financiën wil de SW-bedrijfsopvolgingsregeling gaan versoberen. Toen de minister van Financiën dat bekend maakte, leidde dat direct tot een storm van protest vanuit ondernemerskringen. Financiën heeft daarop laten weten dat de SW-bedrijfsopvolgingsregeling *in deze kabinetsperiode* niet zal worden versoberd. U begrijpt het: hier ligt een taakopdracht voor een nieuw kabinet. Zorg dat u tijdig gebruik maakt van deze zeer profijtelijke regeling. Vraag uw belastingadviseur naar de mogelijkheden in uw situatie.

156. Pas op met vergunningen

Is de rechtsvorm van uw onderneming onlangs gewijzigd? Hebt u vanwege de verlaging van het tarief van de vennootschapsbelasting uw eenmanszaak omgezet in een bv? Of hebt u de bv juist verlaten, vanwege de MKB-vrijstelling? Let op: bij een wisseling van de rechtsvorm van uw onderneming moeten uw bedrijfsvergunningen zeer waarschijnlijk worden aangepast aan de nieuwe situatie. Laat uw juridische adviseur een en ander controleren.

157. Check het boekjaar van uw onderneming

Veel ondernemers hebben een boekjaar dat gelijk loopt met het kalenderjaar. Soms kan een aanpassing van het boekjaar administratieve, bedrijfseconomische en fiscale voordelen opleveren. Denk bij de fiscale voordelen aan een tariefvoordeel, een langere termijn voor verliesverrekening of een langere termijn om te herinvesteren.

Beoordeel nog dit jaar of u het boekjaar per 1 januari a.s. wilt aanpassen. Een aanpassing per 1 januari is uitsluitend mogelijk als het besluit daartoe aantoonbaar vóór het einde van het lopende boekjaar is genomen.

158. Oude administratie wegdoen

De wettelijke bewaartermijn van boeken, bescheiden en andere gegevensdragers is zeven jaar. Dat betekent dat u aan het einde van dit jaar uw administratie over 2009 en voorgaande jaren (grotendeels) kunt vernietigen. De bewaarplicht van zeven jaar geldt voor alle basisgegevens (zoals het grootboek, de facturen van debiteuren en crediteuren, de in- en verkoopadministratie, de voorraadgegevens en de loonadministratie) en de overige gegevens die van belang kunnen zijn bij een belastingcontrole.

De algemene wettelijke bewaartermijn van zeven jaar is korter dan de btw-herzieningstermijn voor onroerende zaken en rechten waaraan deze zijn onderworpen. De (al dan niet vrijgestelde) btw-ondernemer blijft daarom verplicht om te bewaren: alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan – betreffende onroerende zaken en rechten waaraan onroerende zaken zijn onderworpen – gedurende negen jaar volgend op het jaar waarin de btw-ondernemer het goed is gaan gebruiken (= de herzieningstermijn).

159. Bent u nog wel adequaat verzekerd?

Bepaalde risico's zijn te groot om zelf te lopen. U kunt dan proberen om de risico's te beperken, af te wentelen op derden of u kunt zich verzekeren. Als u ervoor kiest om u te verzekeren, verdient het aanbeveling om geregeld te kijken of de verzekering wel aansluit op uw situatie. Mogelijk hebt u ingrijpend verbouwd, is uw assortiment aangepast, is uw omzet flink gewijzigd, enzovoort. Het zou namelijk vervelend zijn als u achteraf wordt geconfronteerd met een forse onderdekking en een uitkering die aanzienlijk lager is dan u had verwacht.

160. Lastige fiscale kwestie? Zorg voor een pleitbaar standpunt

Moet u in uw aangifte een lastige fiscale kwestie verwerken? Zorg er dan voor dat u in die zaak een pleitbaar standpunt inneemt. Een pleitbaar standpunt houdt in dat uw uitleg en toepassing van het belastingrecht in een omstrede kwestie 'in redelijkheid verdedigbaar' is. Met een pleitbaar standpunt voorkomt u dat de inspecteur u een boete kan opleggen wegens een onjuiste of onvolledige aangifte.

161. Vraag om bijzonder uitstel van betaling!

Financiën wil ondernemers die door de economische crisis in betalingsproblemen zijn gekomen, de helpende hand bieden door ze ruimer uitstel van betaling te verlenen voor hun zakelijke belastingschulden. Het gaat om het bijzonder uitstel van betaling, een regeling naast de gebruikelijke, in de wet vastgelegde mogelijkheden om uitstel van betaling te krijgen. Een ondernemer kan met deze regeling uitstel van betaling krijgen voor langer dan een jaar en de Belastingdienst kan afzien van het bedingen van zekerheid. Als extra voorwaarde voor deze regeling geldt wel dat de ondernemer aan de hand van een verklaring van een derde-deskundige aannemelijk maken dat de betalingsproblemen van tijdelijke aard zijn, de onderneming bedrijfseconomisch gezond is, én dat het aflossingsplan reëel is. De fiscus stelt geen formele eisen aan die externe deskundige: het kan een externe consultant of financier zijn, maar ook de huisaccountant. Financiën heeft op de site van de Belastingdienst als handreiking een model gegeven voor zo'n verklaring van de externe deskundige.

De ontvanger moet ervan overtuigd zijn dat de onderneming levensvatbaar is en dat die in de toekomst weer aan zijn fiscale verplichtingen kan voldoen. De Belastingdienst probeert ook bij deze vorm van uitstel van betaling zoveel mogelijk zekerheid te krijgen.

Het bijzonder uitstel van betaling is in 2009 ingevoerd, op het dieptepunt van de economische crisis. Deze regeling was in eerste instantie als tijdelijk bedoeld, om bedrijven te helpen die hun betalingsproblemen niet via een zakelijke kredietverlening konden oplossen. Voorts moest aannemelijk zijn dat de betalingsmoeilijkheden het directe gevolg waren van de economische crisis. Bij het Belastingplan 2013 is deze vorm van uitstel van betaling structureel gemaakt, en daarbij is de vereiste koppeling tussen de betalingsproblemen en de economische crisis vervallen.

162. Vraag de ontvanger telefonisch om uitstel van betaling

Hebt u liquiditeitsproblemen en moeite om uw belastingen op tijd te betalen? Vraag dan om kort uitstel van betaling bij de Belastingdienst. Het kan telefonisch!

Natuurlijk zijn er voorwaarden. Telefonisch uitstel van betaling wordt alleen verleend als de openstaande belastingschuld minder is dan € 20.000. Het uitstel wordt voor maximaal vier maanden verleend. U moet dan wel de aangiften voor (in ieder geval) de voorgaande twee tijdvakken tijdig hebben ingediend, geen dwangbevel voor te betalen belasting hebben ontvangen, en er zijn geen openstaande belastingschulden oninbaar geleden. Over het uitstel van betaling wordt rente berekend.

U kunt geen telefonisch uitstel krijgen voor voorlopige aanslagen die in termijnen mogen worden voldaan, voor aanslagen met een boete en voor toeslagschulden.

Let op: een verzoek om kort uitstel is géén melding van betalingsonmacht. Als u betalingsonmachtig bent, moet u dit apart schriftelijk bij de Belastingdienst melden.

163. Pas op voor het bodemrecht van de ontvanger

Het bodemrecht is voor de ontvanger van de belastingen een belangrijk hulpmiddel om belastingschulden te incasseren. Hij kan zich verhalen op (bepaalde) roerende zaken die zich 'op de bodem' van de belastingschuldige bevinden. Dat bodemrecht kan gefrustreerd worden door houders

van andere zekerheidsrechten op diezelfde roerende zaken. Daarbij gaat het met name om een houder van een pandrecht en bij financial leaseconstructies.

Sinds 1 januari 2013 is het zekerheidsrecht van de ontvanger versterkt. Ondernemers die een zekerheidsrecht houden op zaken die onder het bodemrecht (kunnen) vallen krijgen een mededelingsplicht opgelegd. Zij worden verplicht om de ontvanger te informeren over het voornemen om hun zekerheidsrecht op deze zaken te gaan uitoefenen of om handelingen te gaan verrichten waardoor de zaken niet meer als bodemzaken kwalificeren. De ontvanger heeft na deze mededelingen vier weken de tijd om zijn verhaalsrecht op de bodemzaken uit te oefenen, en zo vóór te gaan op de andere zekerheidshouders. De verbeterde positie van de ontvanger geldt voor nieuwe belastingschulden en nieuw te vestigen zekerheidsrechten; voor bestaande rechten geldt een overgangstermijn van drie maanden.

164. Tref maatregelen voor de bedrijfscontinuïteit

Iedere ondernemer moet de continuïteit van zijn onderneming maximaal waarborgen, of dat nu eenmanszaak is of een bv. Van groot belang is daarbij dat er altijd een ondernemer, een beslisser 'aan het roer' staat. Om zeker te stellen dat de bedrijfsactiviteiten goed worden uitgevoerd. Dat betekent dat u als ondernemer moet regelen hoe de beslissingsbevoegdheid binnen uw bedrijf geregeld is voor het geval u er – onverhoopt – niet meer bent. Als dat niet goed geregeld is, gaan na uw verscheiden de medewerkers, leveranciers en afnemers van uw bedrijf twijfelen aan de betrouwbaarheid van de onderneming, en leidt dat tot 'leegloop'.

Hebt u een eenmanszaak, dan kunt u een en ander regelen door in uw testament een executeur met ruime bevoegdheden (afwikkelingsbewind) te benoemen. Hebt u een bv, dan kan de continuïteit gewaarborgd worden met een stichting administratiekantoor (stak). Het bestuur van zo'n stak treedt aan als u niet meer als ondernemer binnen de bv kunt fungeren, en oefent het stemrecht op de aandelen in de bv kan uit.

165. Heeft u al een social media protocol voor uw bedrijf?

Social media zijn niet meer weg te denken uit ons leven. Ook niet op het werk. Werknemers kunnen informatie en gegevens van de werkvloer op social media delen, en zo hun werkgever schade berokkenen. Uit enkele arbeidsrechtelijke procedures over deze kwestie blijkt dat de rechter de bescherming van de onderneming boven de vrijheid van meningsuiting op social media plaatst. Voorkom problemen: stel een social media protocol op voor binnen uw onderneming. Dan weten uw werknemers waar zij aan toe zijn, wat er wél en niet kan.